

IV. KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM

1. Omówienie wyników

1. Ocena koniunktury w pierwszym kwartale jest sporządzana na podstawie wyników ze stycznia i lutego. W kolejnych miesiącach pierwszego kwartału 2016 r. wyniki badania koniunktury w przemyśle przetwórczym cechowała zmienność. To zjawisko obserwujemy od ponad dwóch lat. Wartości wskaźnika koniunktury naprzemiennie rosną i spadają, niekoniecznie zgodnie z rytmem zmian sezonowych, zaś w przebiegu czynnika cyklicznego od połowy 2014 widoczna jest tendencja spadkowa. Zmienność ta najdobitniej przejawia się w zróżnicowaniu zachowań przedsiębiorstw z różnych sektorów własnościowych. Miało ono miejsce także w tym kwartale. Przedsiębiorstwa publiczne i prywatne naprzemiennie informowały o poprawie i pogorszeniu się koniunktury.

Ogólny wskaźnik koniunktury w przemyśle przetwórczym w styczniu zwiększył swoją wartość względem wartości z grudnia 2015 r. o 5,8 pkt., do poziomu -5,3 pkt. Poprawę koniunktury odnotowały zarówno przedsiębiorstwa prywatne jak i publiczne. Wzrost wartości wskaźnika koniunktury dla firm publicznych był bardzo duży, wyniósł 15,8 pkt., a wartość wskaźnika była dodatnia, +6,5 pkt. W firmach prywatnych przyrost wartości wskaźnika wyniósł 4,4 pkt., a jego wartość była ujemna, -7,0 pkt. W lutym wartość ogólnego wskaźnika koniunktury obniżyła się o 0,2 pkt., do poziomu -5,5 pkt. Ten spadek był spowodowany pogorszeniem się koniunktury w sektorze publicznym. Wartość wskaźnika dla tego sektora spadła o 5,8 pkt., do poziomu +0,7 pkt. Przedsiębiorstwa prywatne odnotowały natomiast niewielką poprawę koniunktury. Wartość wskaźnika dla firm prywatnych zwiększyła się o 0,8 pkt., do poziomu -6,2 pkt.

W skali kwartału ogólny wskaźnik koniunktury zwiększył swoją wartość o 1,1 pkt. Zmiana wartości wskaźnika w sektorze publicznym wyniosła -6,7 pkt., a w sektorze prywatnym +1,9 pkt. W skali roku zmiany wartości wskaźnika były ujemne i wyniosły, odpowiednio: -3,9, -1,3 i -3,9 pkt.

2. Zmiany koniunktury były zróżnicowane nie tylko w zależności od form własności przedsiębiorstw, ale także w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, rodzaju produkcji i miejsca prowadzenia działalności. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa poprawę koniunktury w skali kwartału odnotowano w dwóch grupach przedsiębiorstw, zatrudniających: od 51 do 250 i ponad 500 pracowników. W pozostałych grupach miało miejsce pogorszenie koniunktury. Największy spadek wartości wskaźnika koniunktury odnotowano w grupie przedsiębiorstw zatrudniających od 251 do 500 pracowników.

3. W przekroju według głównych grup produktowych pogorszenie koniunktury w skali kwartału odnotowano we wszystkich grupach, z wyjątkiem przedsiębiorstw produkujących półprodukty. Największy spadek wartości wskaźnika miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku; wyniósł on 13,6 punktu. W lutym najwyższą wartość, +0,1 pkt., wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw produkujących półprodukty, a najniższą, -10,9 pkt., dla przedsiębiorstw produkujących nietrwałe dobra konsumpcyjne.

4. Zmiany koniunktury w przekroju regionalnym także cechowała duża zmienność. Wyniki zmieniały się z miesiąca na miesiąc. W skali kwartału w dziewięciu województwach koniunktura poprawiła się. Są to następujące województwa: kujawsko-pomorskie, lubuskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, podlaskie, świętokrzyskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie. W pozostałych koniunktura pogorszyła się. Największa poprawa koniunktury miała miejsce w województwie zachodniopomorskim (aż o 63,4 pkt.), a największe pogorszenie w województwie pomorskim (o 17,7 pkt.). Najwyższą wartość, +25,9 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla województwa zachodniopomorskiego, najniższą, -18,7 pkt., dla mazowieckiego.

5. Odnotowano także zróżnicowanie odpowiedzi na poszczególne pytania ankiety, zarówno w odniesieniu do sald diagnostycznych jak i prognostycznych. W styczniu przewidywania przedsiębiorstw z obu sektorów były bardzo optymistyczne. Ten optymizm sugerował możliwe wcześniejsze nadejście sezonowego ożywienia działalności gospodarczej. Tak się jednak nie stało. W lutym optymizm przedsiębiorców wygasł. Obecnie opinie nt. przyszłej kondycji gospodarki polskiej są minorowe.

Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji w styczniu obniżyła się o 1,0 pkt., a w lutym wzrosła o 0,3 pkt. Zmiana wartości salda w skali kwartału jest ujemna i wynosi 8,5 pkt. Spadek wartości salda miał miejsce także w skali roku. Był jednak niewielki, wyniósł 0,2 pkt. Wartości sald oczekiwań są dodatnie i wyższe w kolejnych miesiącach kwartału, ale zróżnicowane w zależności od formy własności przedsiębiorstw. Wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień zmniejszały się w kolejnych miesiącach kwartału. Spadek w styczniu wyniósł 0,5 pkt., a w lutym 0,6 pkt. W ciągu kwartału wartość salda obniżyła się o 11,6 pkt. Jest obecnie niższa od wartości sprzed roku o 3,8 pkt. Wartość salda oczekiwań w styczniu zwiększyła się o 16,9 pkt., w lutym spadła o 2,8 pkt. Wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych w kolejnych miesiącach zmniejszały się i pozostają ujemne. W skali kwartału saldo zmniejszyło swoją wartość o 3,8 pkt., zaś w skali roku o 3,9 pkt. Wartość salda prognostycznego w styczniu zwiększyła się, w lutym zmalała i pozostaje ujemna. Saldo odpowiedzi na pytanie o poziom zapasów zwiększało swoje wartości w kolejnych miesiącach o odpowiednio: 0,9 i 2,1 pkt. W ciągu kwartału wartość salda zwiększyła się o 4,3 pkt., w ciągu roku zaś o 5,6 pkt. Saldo przewidywań przez cały kwartał przyjmowało wartości ujemne, chociaż w kolejnych miesiącach coraz wyższe. Wartości salda odpowiedzi na pytanie o ceny wyrobów gotowych w kolejnych miesiącach zmniejszały się i pozostają ujemne. W skali kwartału wartość salda obniżyła się o 5,7 pkt., a w skali roku o 1,2 pkt. Wartości salda prognostycznego także malały w kolejnych miesiącach. Wartości salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia malały w kolejnych miesiącach. W styczniu miał miejsce spadek o 2,2 pkt., w lutym o 3,0 pkt. Zmiany były jednak różne w poszczególnych sektorach własnościowych. W ciągu kwartału wartość salda ogółem zmniejszyła się o 5,4 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 2,3 pkt. Wartość salda przewidywań dla firm prywatnych jest ujemna, a dla publicznych dodatnia. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw w ciągu kwartału pogorszyła się. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie jest niższa od wartości z listopada 2015 r. o 11,5 pkt. W ciągu roku wartość salda zmniejszyła się o 4,6 pkt. Przewidywania przedsiębiorstw prywatnych na najbliższe miesiące są pesymistyczne. Firmy publiczne cechuje mniejszy pesymizm. Oceny ogólnej kondycji gospodarki polskiej w ciągu kwartału pogorszyły się. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie spadła o 8,1 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 0,4 pkt. Wartości zarówno salda diagnostycznego jak i prognostycznego w dalszym ciągu są ujemne.

6. Przedsiębiorstwa informują o wzroście jednostkowego kosztu produkcji. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie zwiększyła się w ciągu kwartału o 3,3 pkt., jest jednak niższa od poziomu sprzed roku o 2,5 pkt.

7. O 2,3 punktu proc. zwiększył się stopień wykorzystania mocy produkcyjnych. Obecnie wynosi on 73,3 % i jest wyższy od wartości ze stycznia 2015 roku o 0,9 pkt. proc. Przewidywany jest dalszy wzrost stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych.

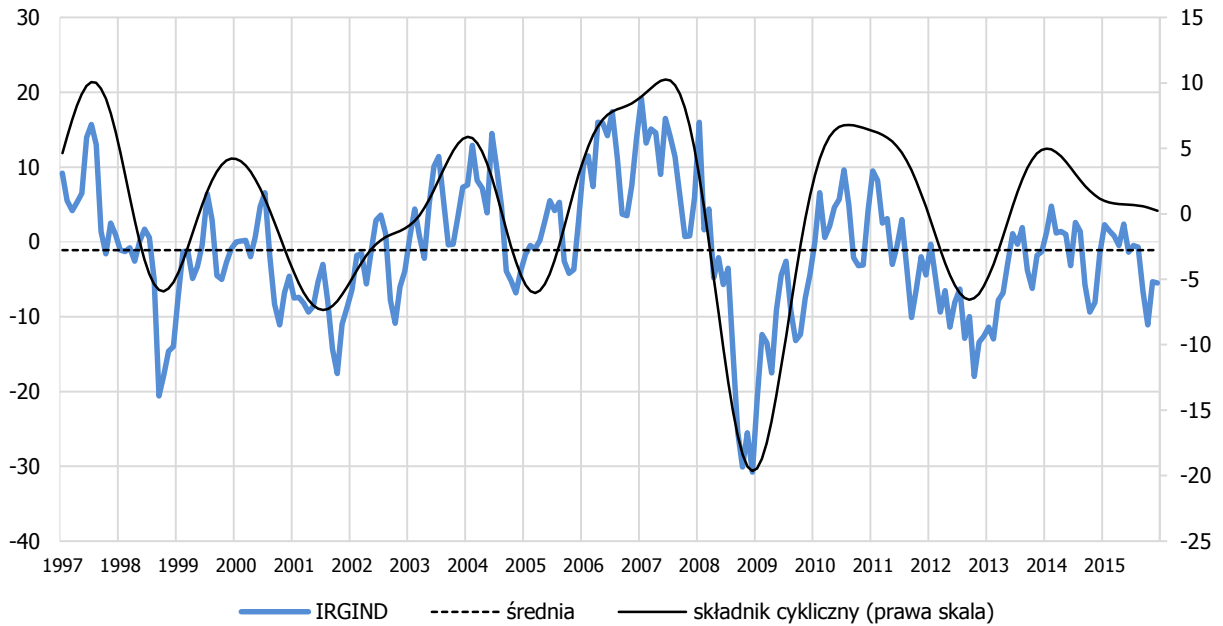
8. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość eksportu zwiększyła się kwartalnie o 2,2 pkt., a w ciągu roku o 0,8 pkt. W kolejnym kwartale oczekiwany jest dalszy wzrost eksportu. Wzrostowi eksportu towarzyszy wzrost konkurencyjności naszych towarów na rynkach zagranicznych i spadek konkurencyjności wyrobów importowanych. Zmniejszeniu uległy natomiast korzyści z produkcji na eksport w porównaniu z produkcją na rynek krajowy. Przedsiębiorstwa oczekują odwrócenia tych tendencji w najbliższych miesiącach.

9. W pierwszym kwartale przedsiębiorstwa odnotowały wzrost uciążliwości barier działalności gospodarczej. Wzrosty były jednak niewielkie. Odsetki przedsiębiorstw informujących o tych uciążliwościach zwiększały o 2-3 punktów procentowych. Na pierwszym miejscu ciągle wymieniana jest bariera popytowa. Odczuwa ją 51,3 procent badanych przedsiębiorstw. Na dwóch kolejnych wymieniane są bariera podatkowa i prawna. Odsetek informujących o nich przedsiębiorstw wynosi odpowiednio: 45,6 i 40,6 procent badanych przedsiębiorstw.

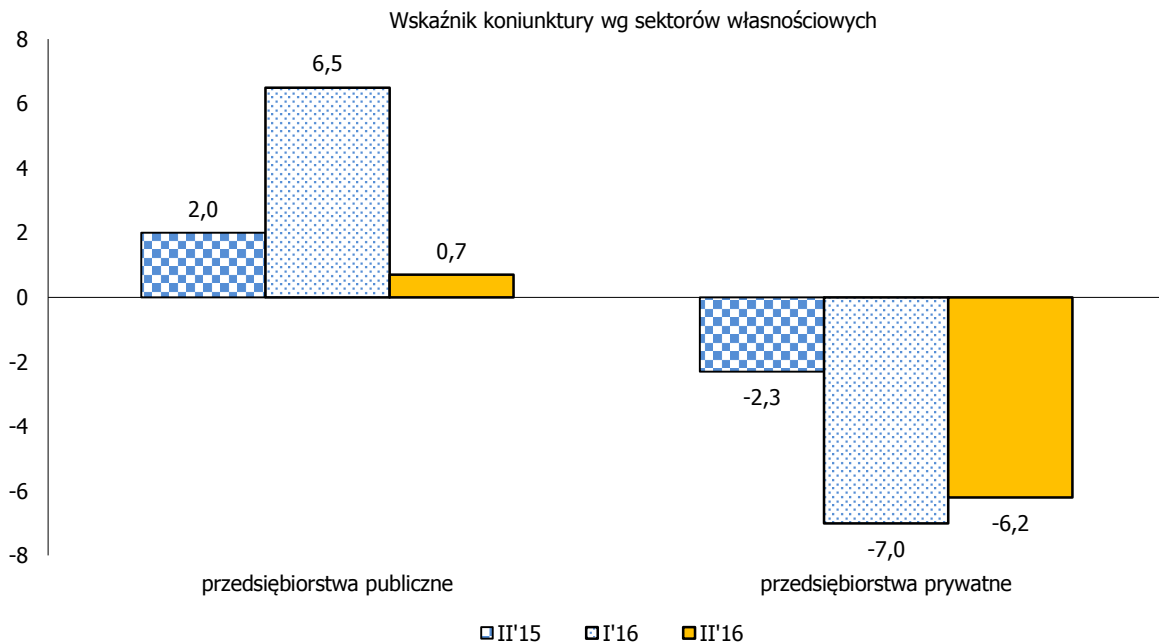
10. Na zmiany koniunktury w pierwszym kwartale negatywnie oddziaływały zarówno czynniki sezonowe jak i cykliczne. Mimo dość pesymistycznych prognoz należy spodziewać się poprawy koniunktury w przemyśle przetwórczym w II kwartale br. wskutek pozytywnego oddziaływania czynników sezonowych.

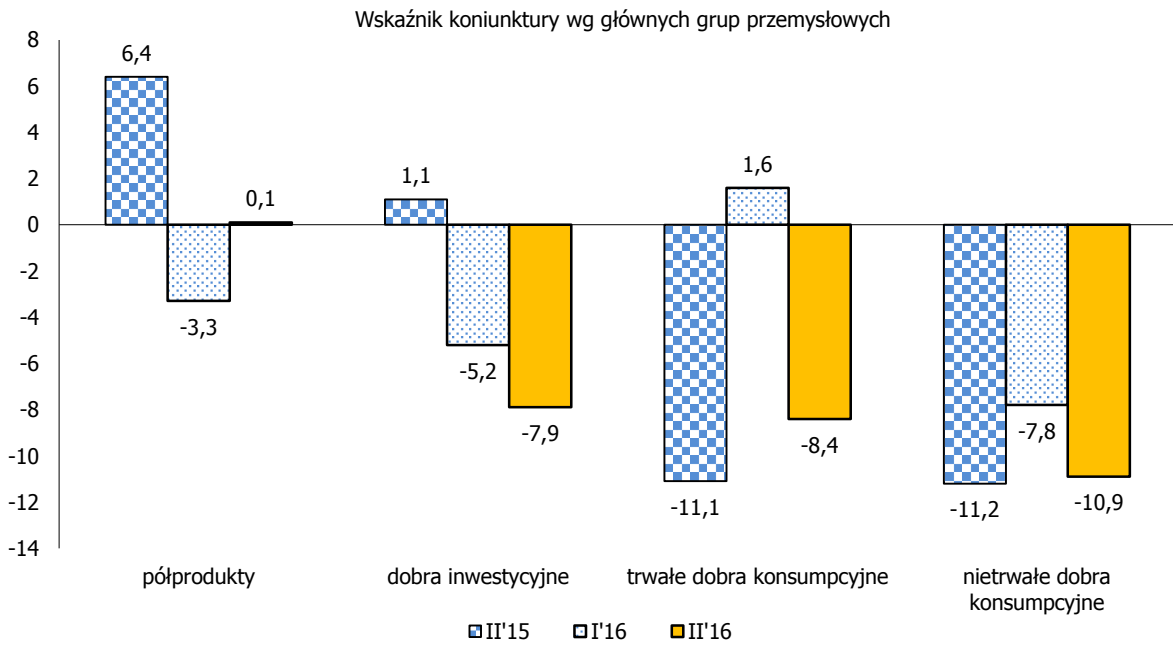
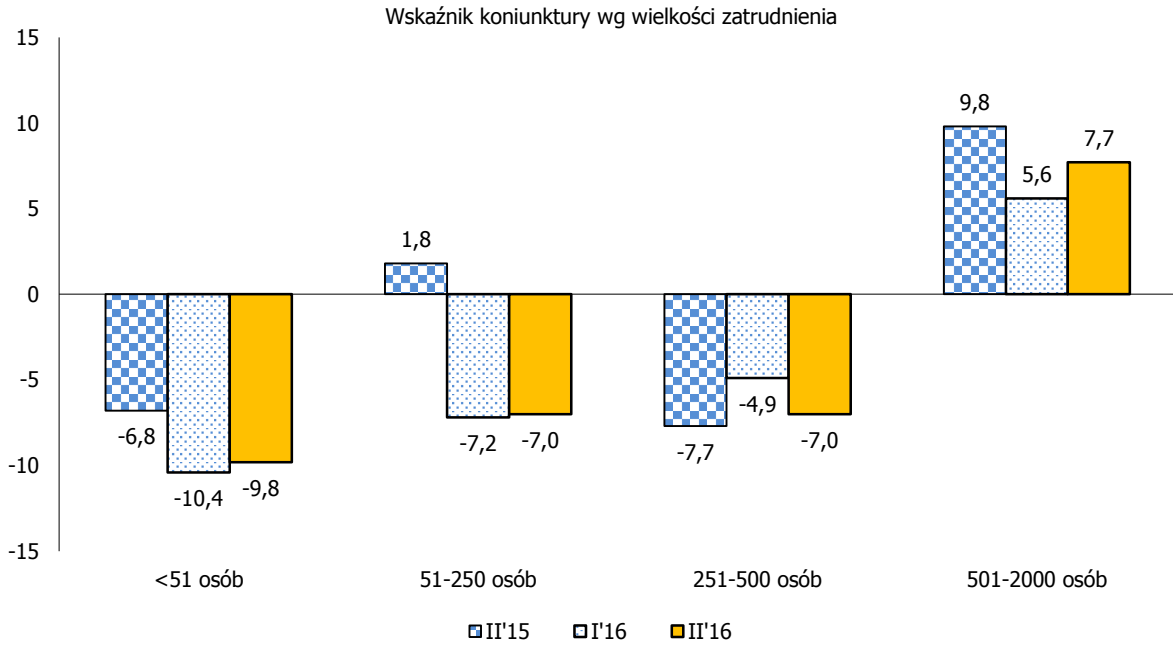
2. Wyniki szczegółowe

WSKAŹNIK KONIUNKTURY

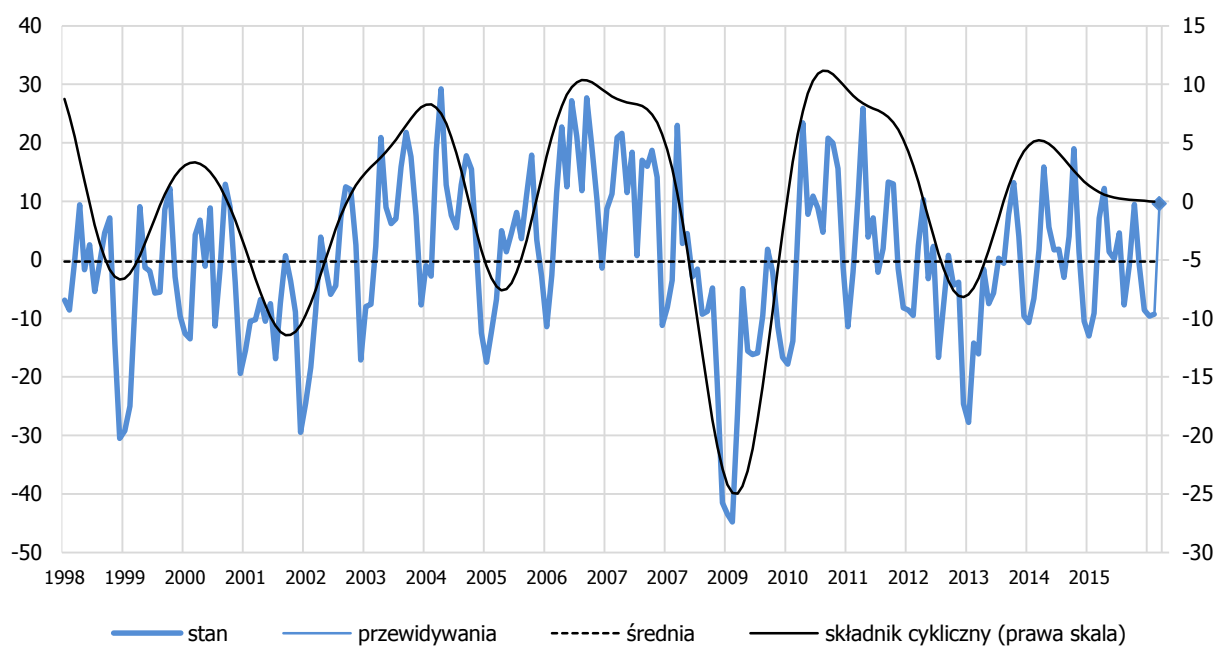

składowe salda	II'15	X'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16
1. wielkość produkcji – przewidywania	12,0	1,1	-9,4	-11,3	7,5	9,6
2. wielkość zamówień – stan	-15,3	3,8	-7,5	-18,0	-18,5	-19,1
3. zapasy - stan	1,5	7,0	2,8	4,1	5,0	7,1
wskaźnik koniunktury (IRGIND): (1.+2.-3.)/3	-1,6	-0,7	-6,6	-11,1	-5,3	-5,5

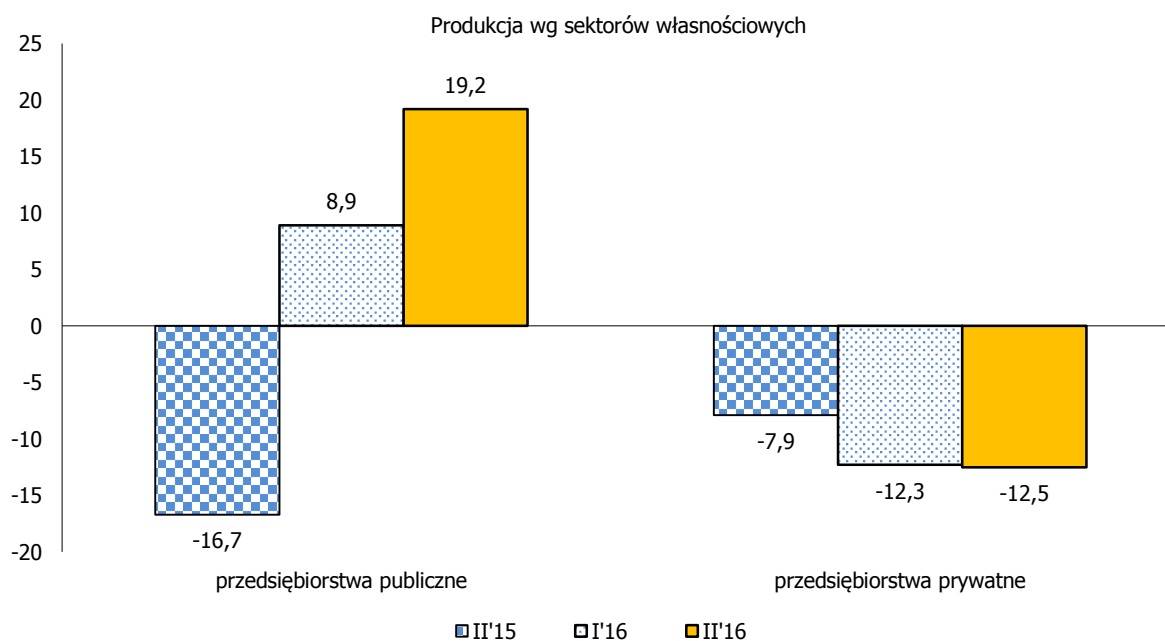

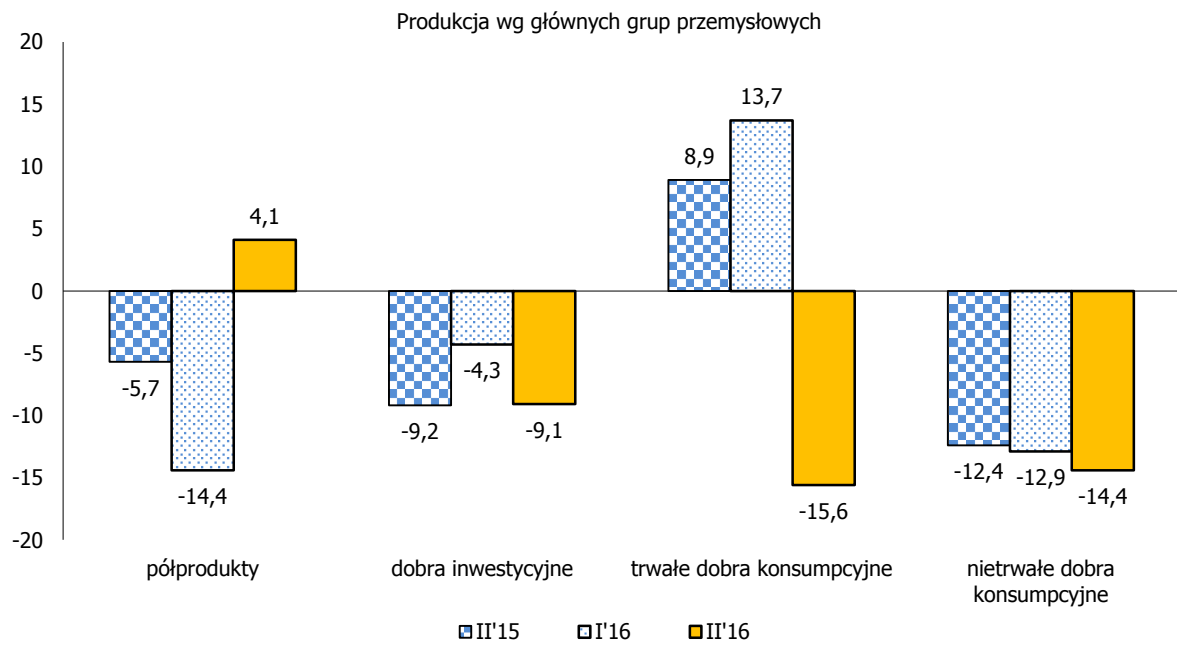
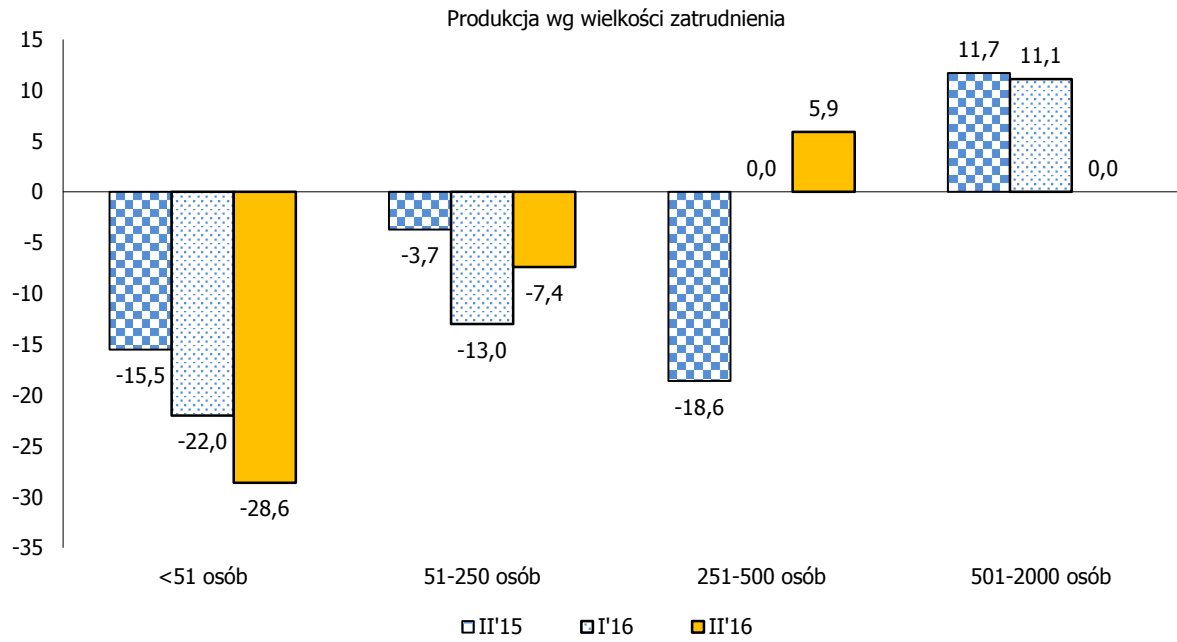

PRODUKCJA

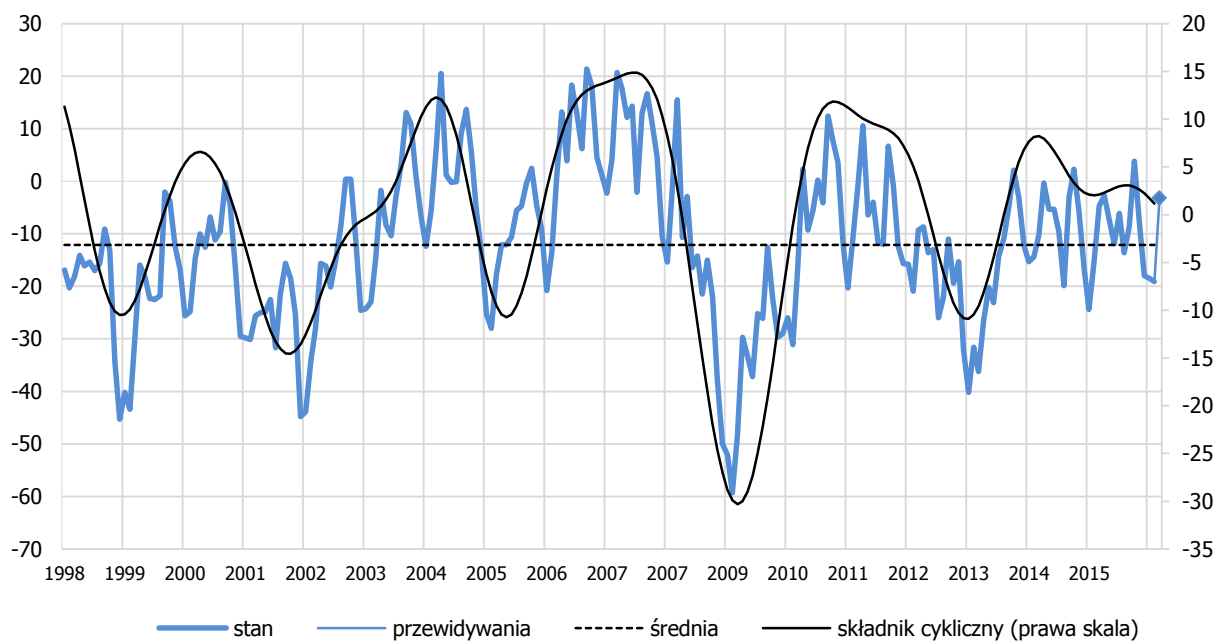

warianty odpowiedzi - odsetki	II'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16	przewidywania
1. wzrost	19,4	23,6	20,4	18,0	20,0	26,7
2. brak zmiany	52,1	52,0	50,6	54,4	50,7	56,2
3. spadek	28,5	24,4	29,0	27,6	29,3	17,1
saldo (1.-3.)	-9,1	-0,8	-8,6	-9,6	-9,3	9,6

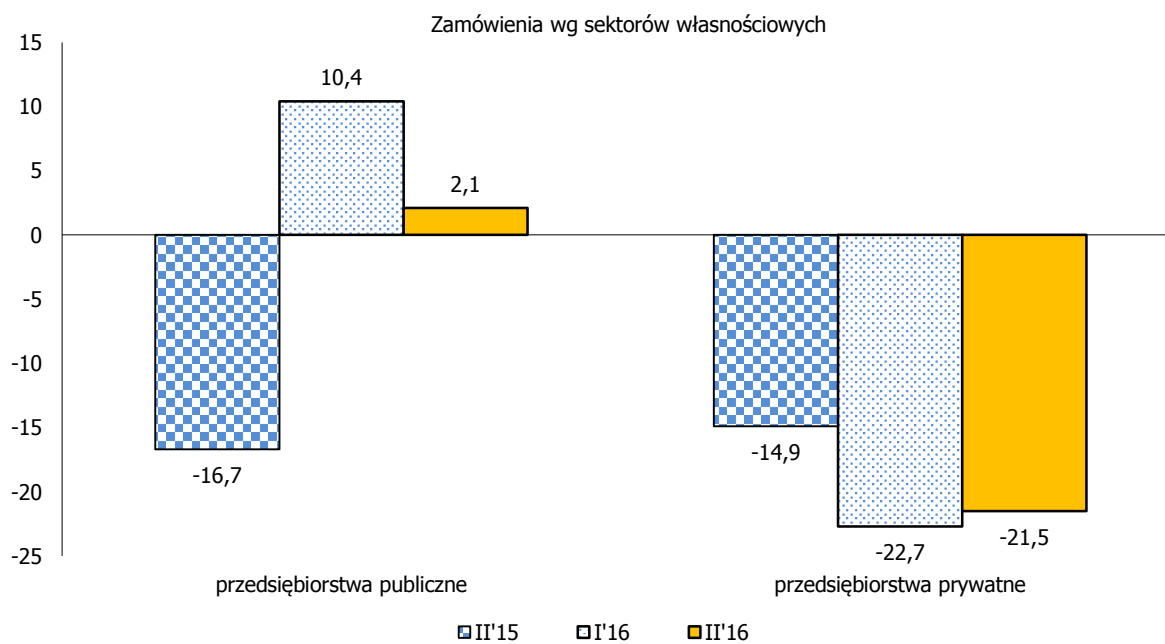

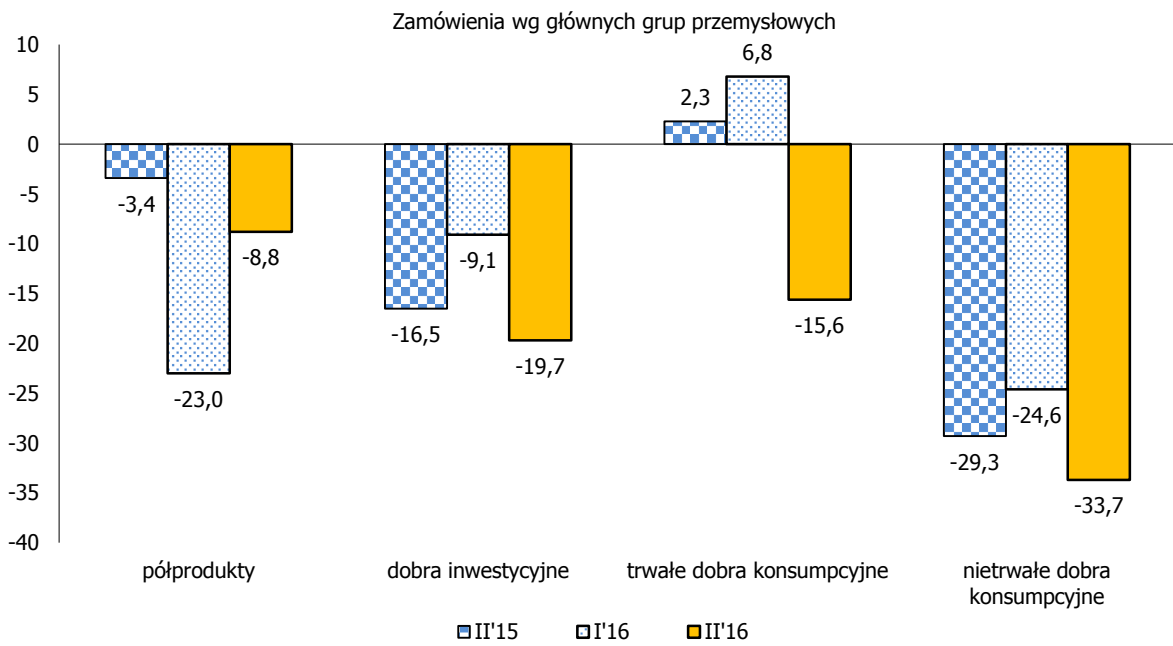
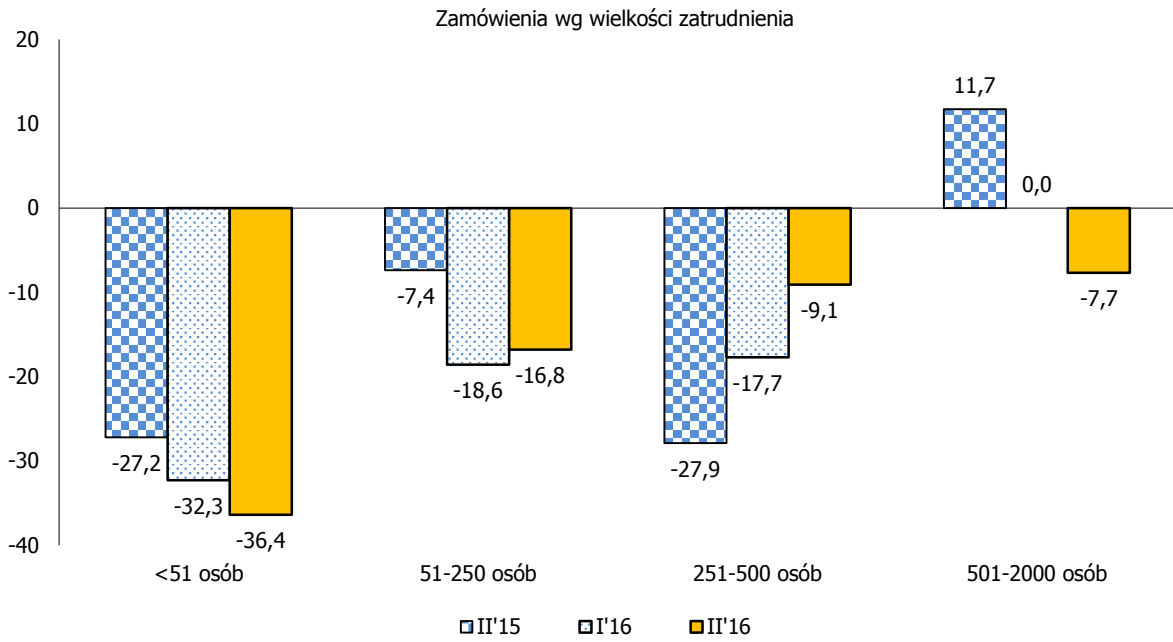

ZAMÓWIENIA OGÓŁEM

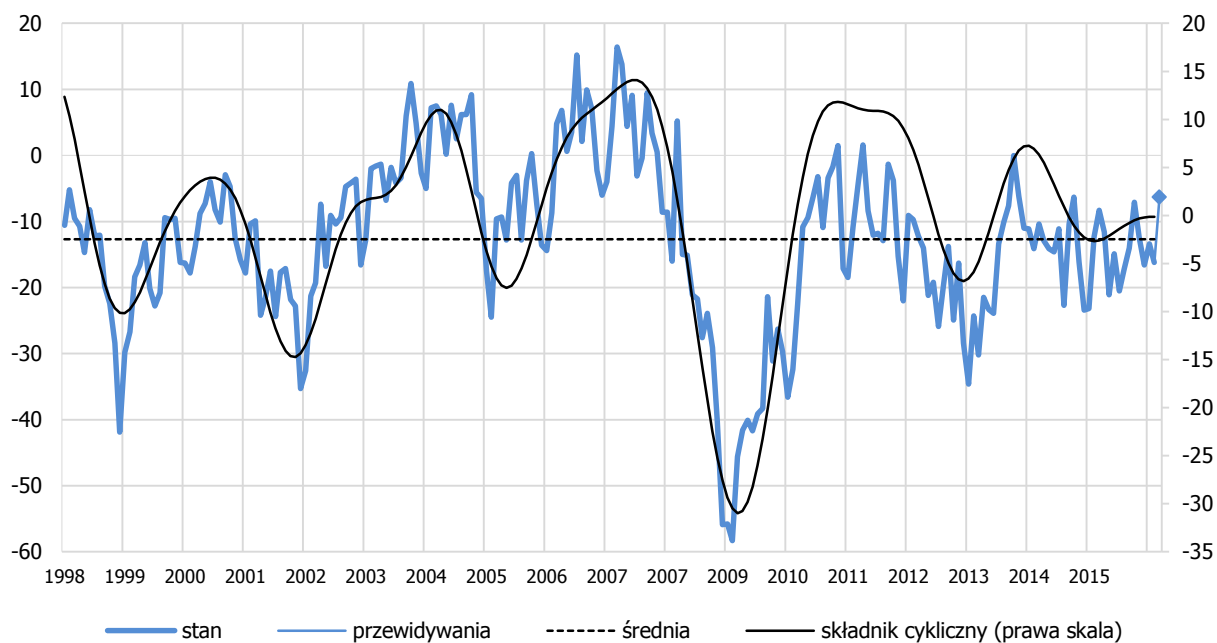

warianty odpowiedzi - odsetki	II'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16	przewidywania
1. wzrost	19,1	20,4	15,8	14,6	15,0	21,4
2. brak zmiany	46,5	51,7	50,4	52,3	50,9	54,0
3. spadek	34,4	27,9	33,8	33,1	34,1	24,6
saldo (1.-3.)	-15,3	-7,5	-18,0	-18,5	-19,1	-3,2

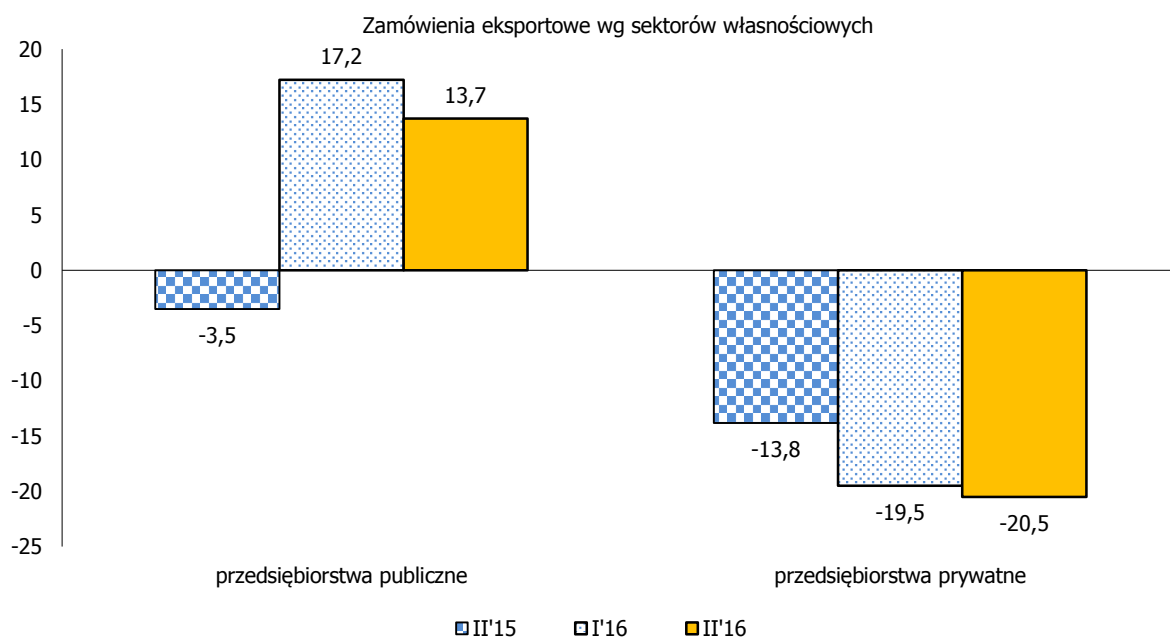

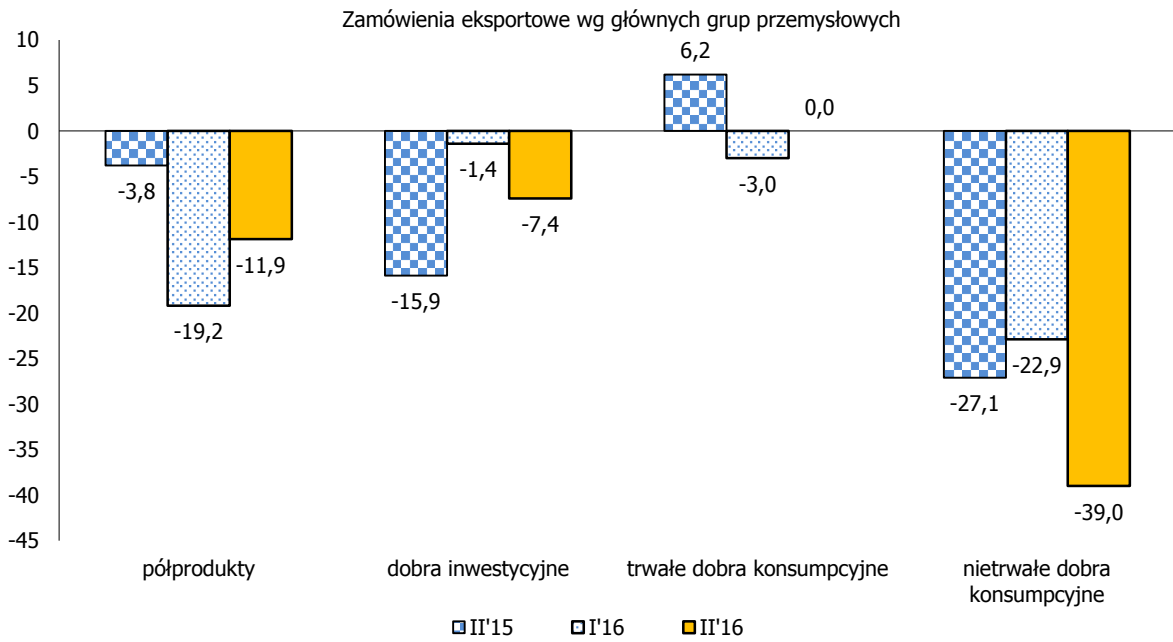
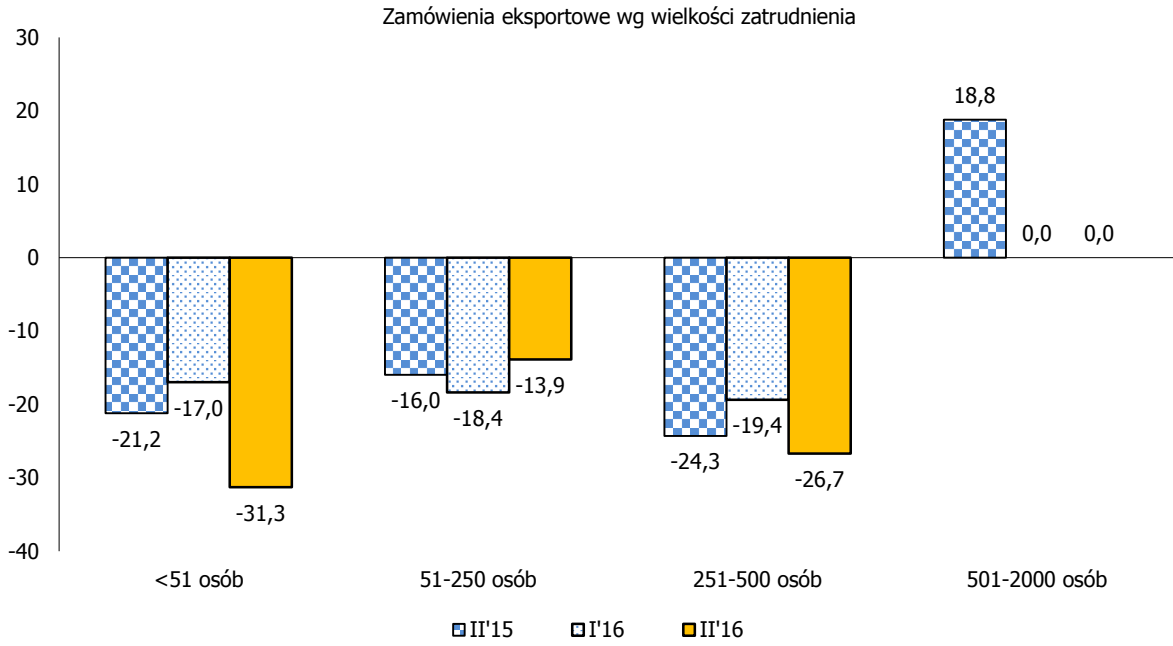

ZAMÓWIENIA EKSPORTOWE

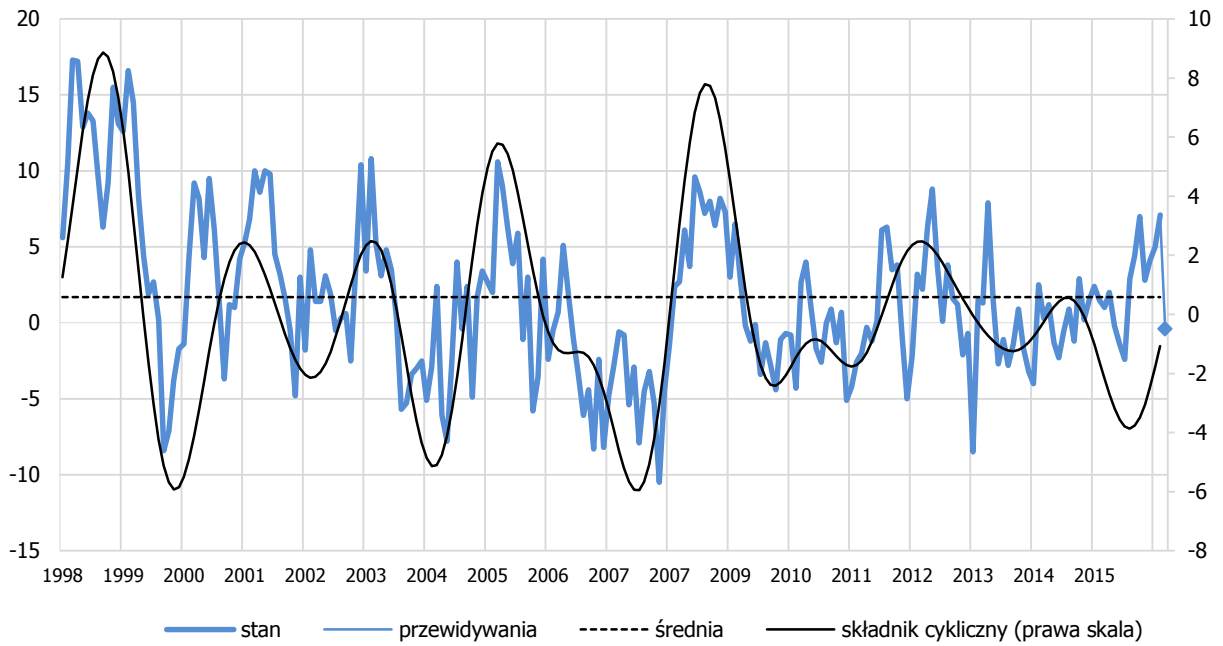

warianty odpowiedzi - odsetki	II'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16	przewidywania
1. wzrost	20,6	19,4	17,0	17,5	16,8	20,7
2. brak zmiany	46,5	48,8	49,4	51,6	50,1	52,3
3. spadek	32,9	31,8	33,6	30,9	33,0	27,0
saldo (1.-3.)	-12,3	-12,4	-16,6	-13,4	-16,2	-6,3

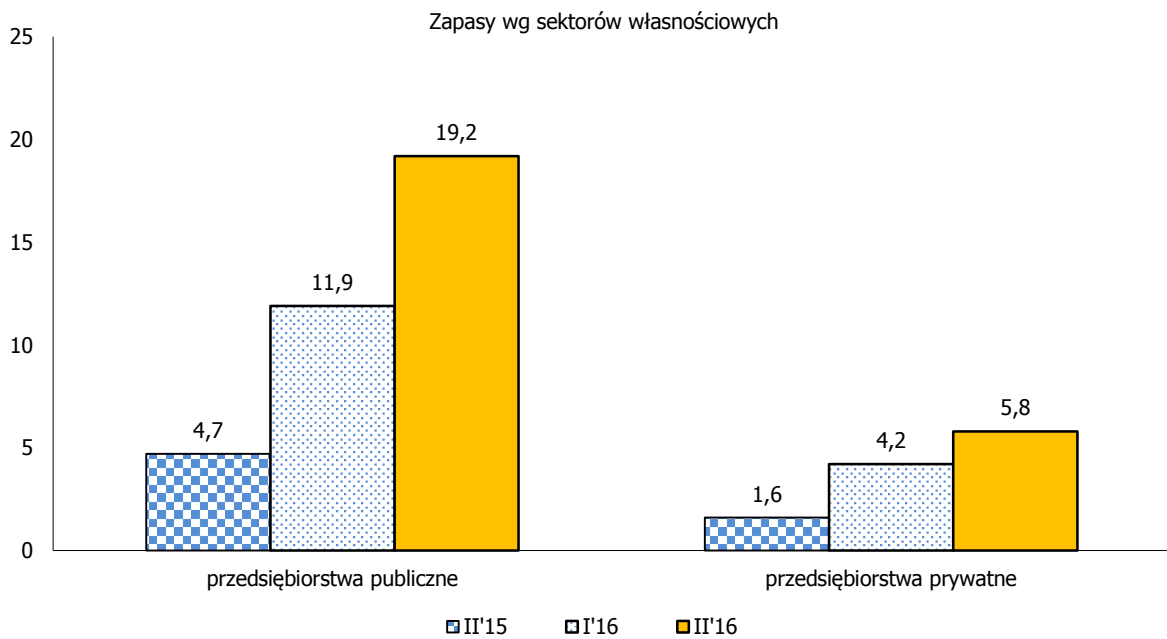

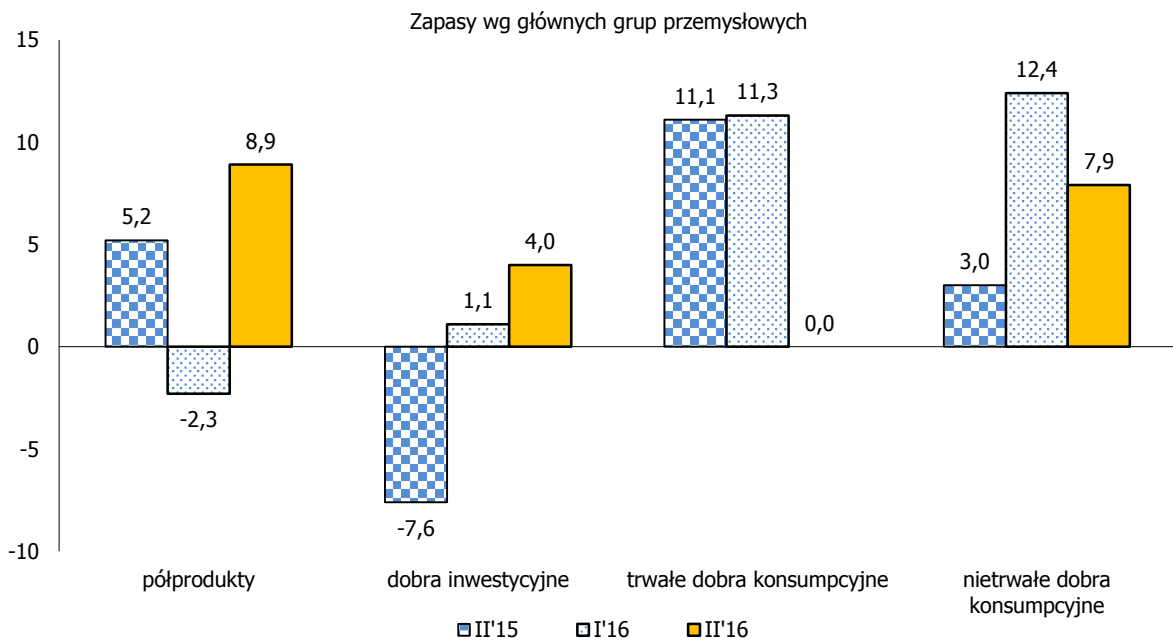
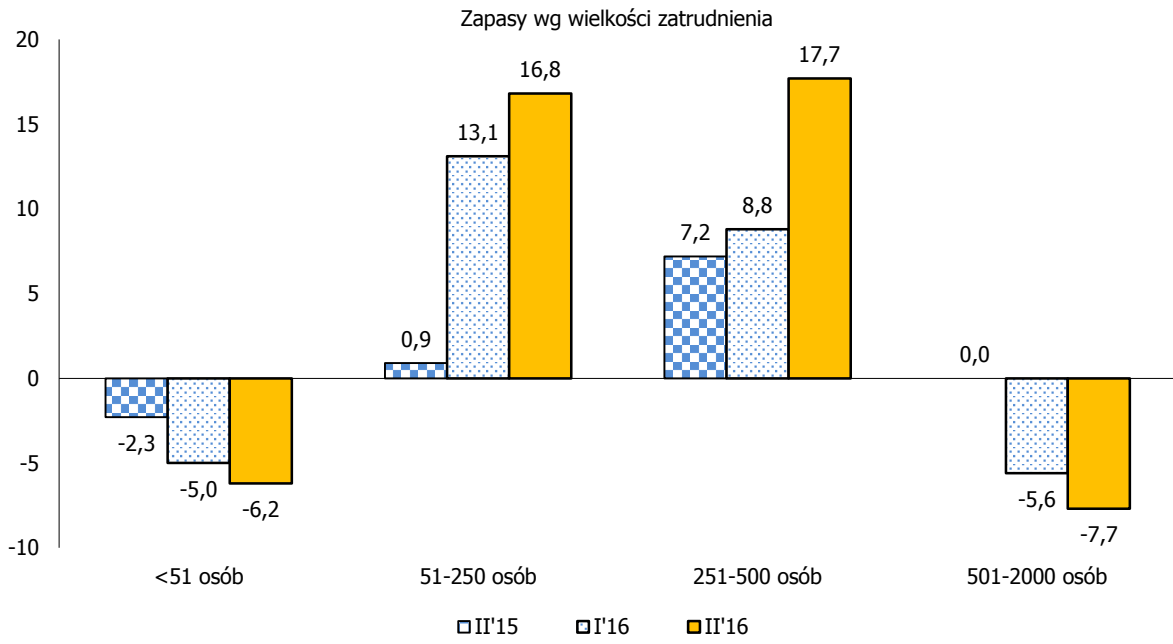

ZAPASY

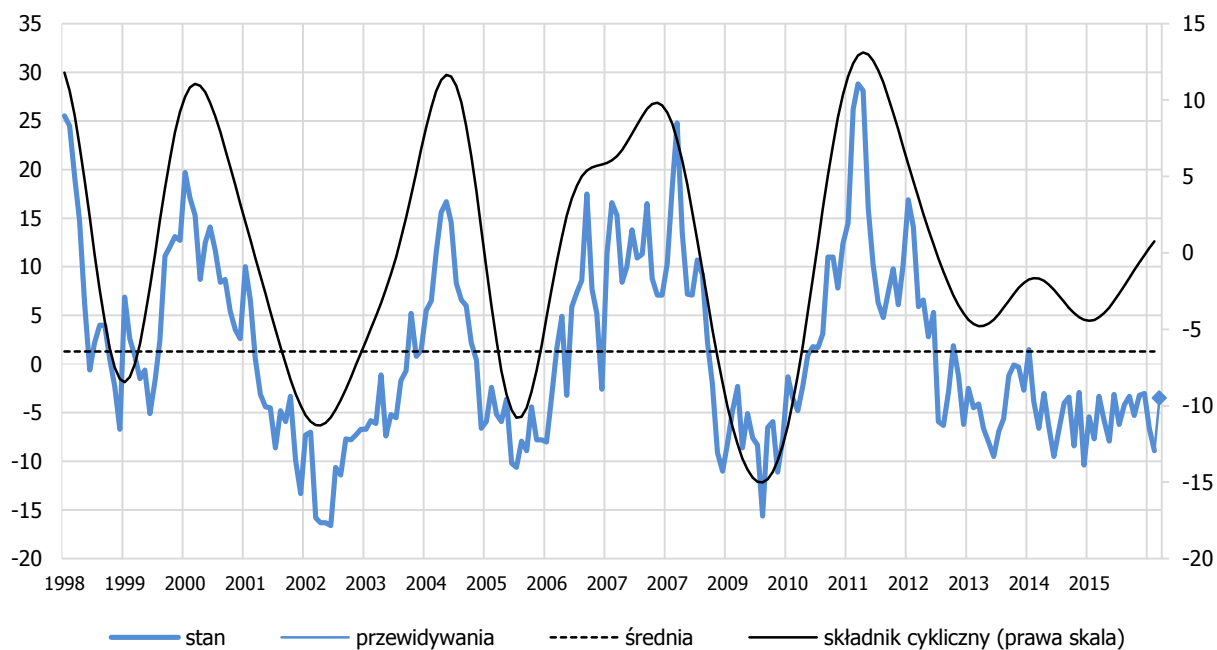

warianty odpowiedzi - odsetki	II'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16	przewidywania
1. wzrost	15,6	17,8	17,8	15,1	17,8	9,8
2. brak zmiany	70,3	67,1	68,5	74,8	71,5	80,0
3. spadek	14,1	15,0	13,7	10,1	10,7	10,2
saldo (1.-3.)	1,5	2,8	4,1	5,0	7,1	-0,4

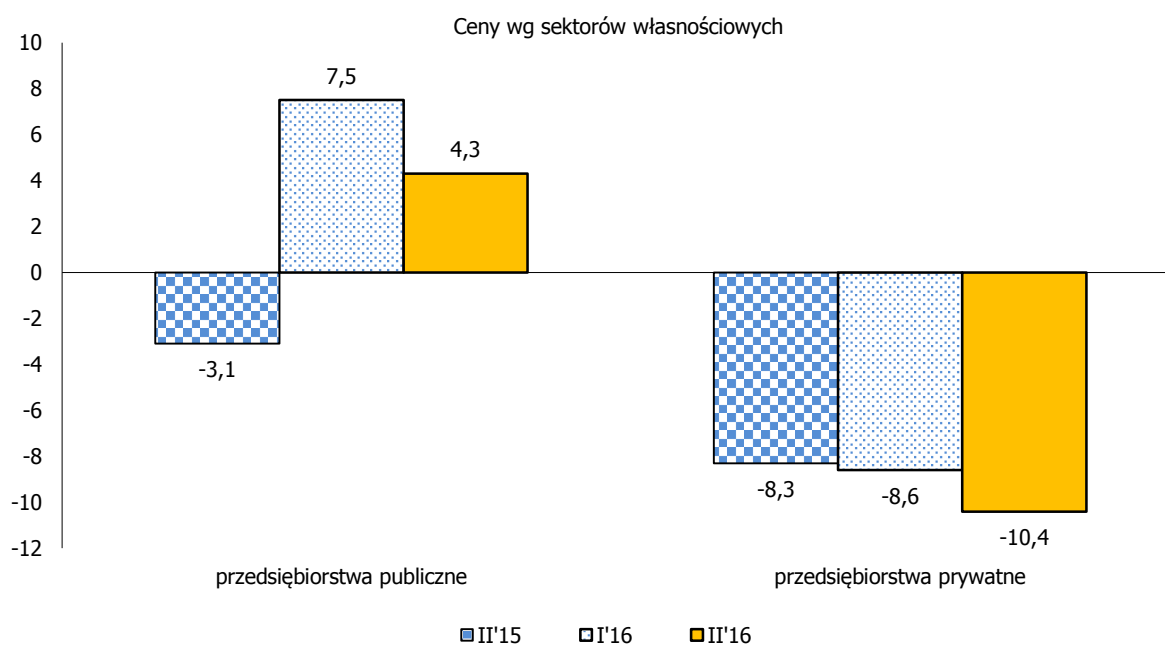

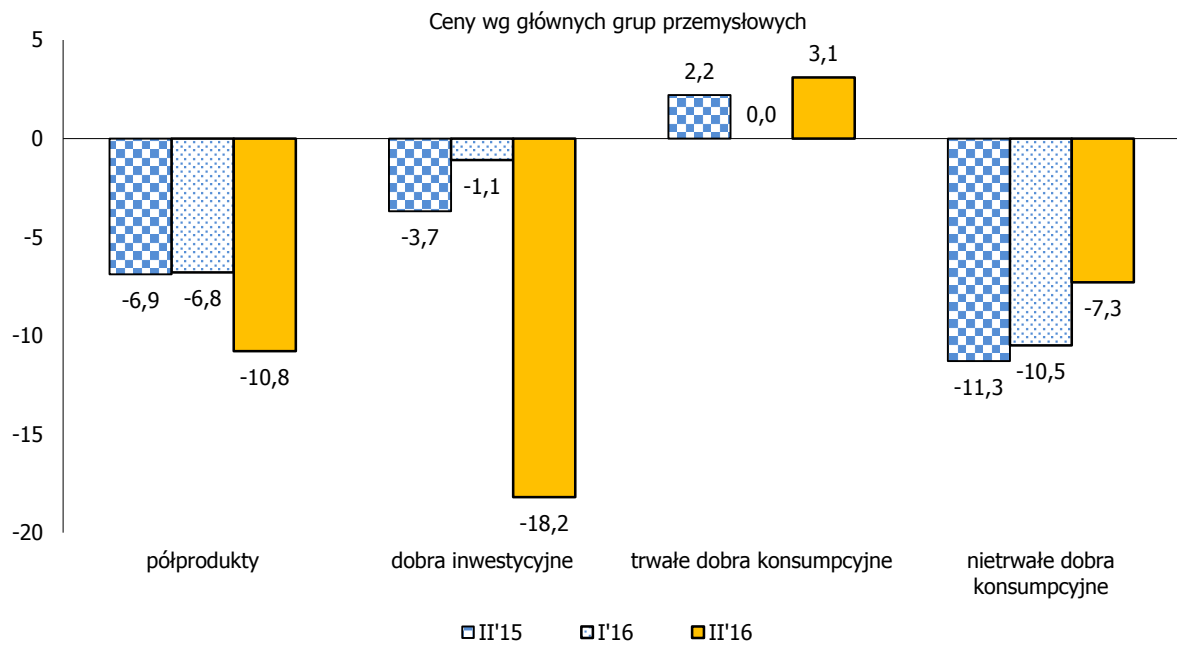
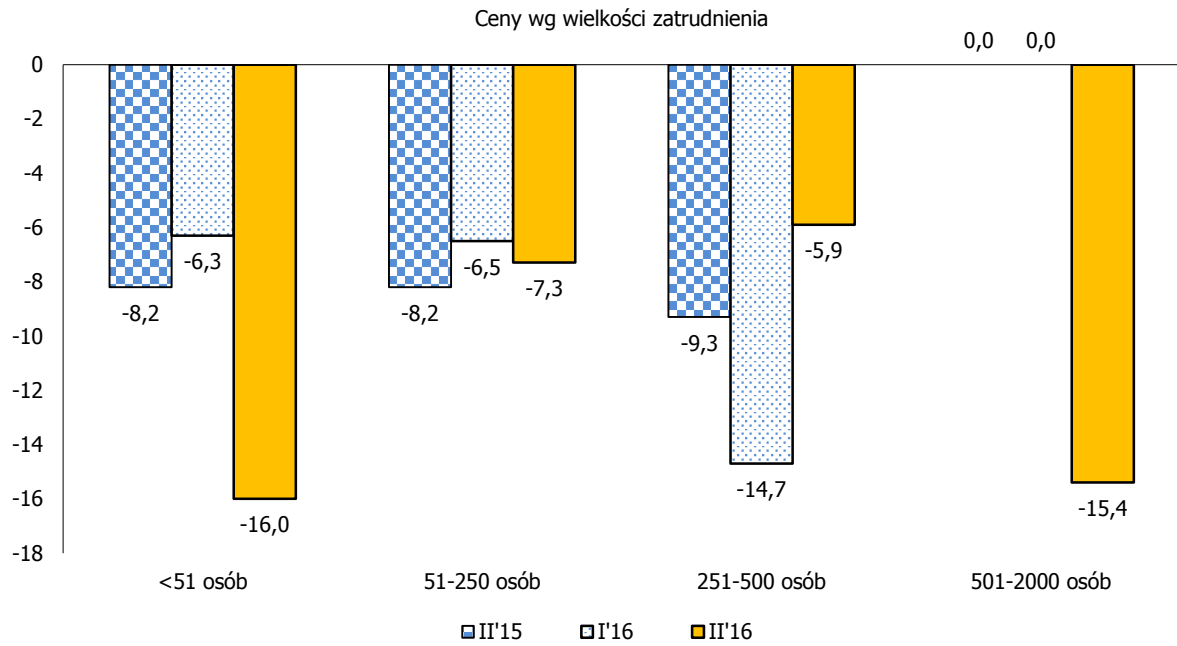

CENY

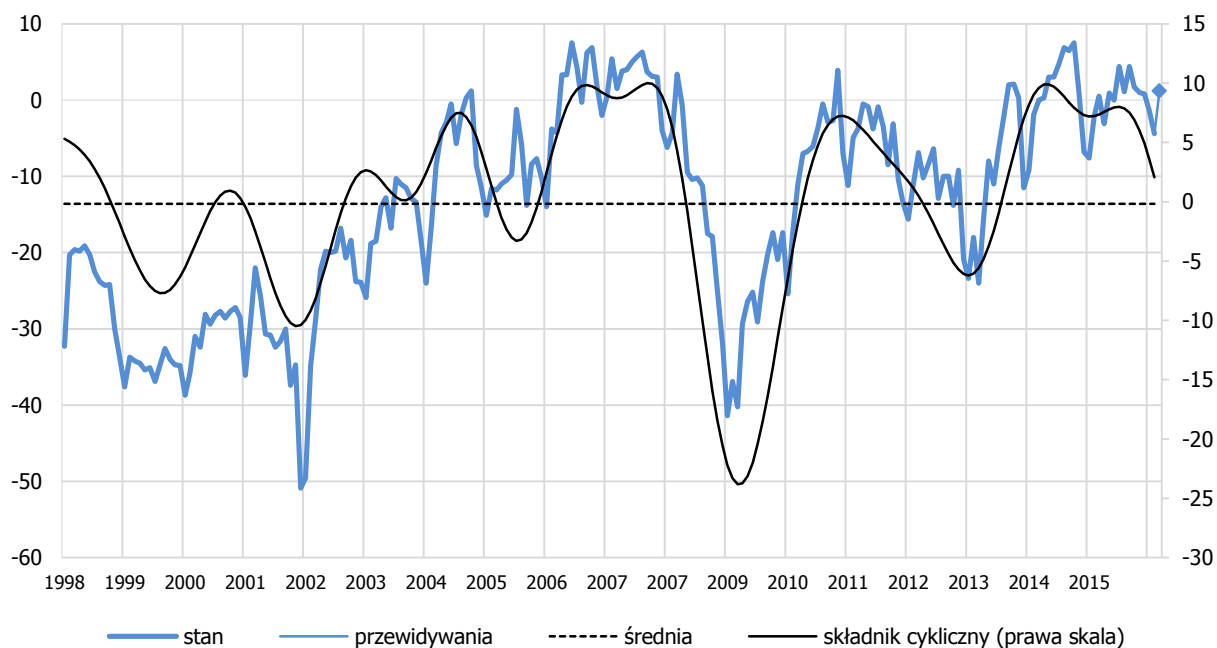

warianty odpowiedzi - odsetki	II'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16	przewidywania
1. wzrost	7,1	6,0	6,9	4,8	8,8	8,7
2. brak zmiany	78,1	84,8	83,2	83,8	73,5	79,1
3. spadek	14,8	9,2	9,9	11,4	17,7	12,2
saldo (1.-3.)	-7,7	-3,2	-3,0	-6,6	-8,9	-3,5

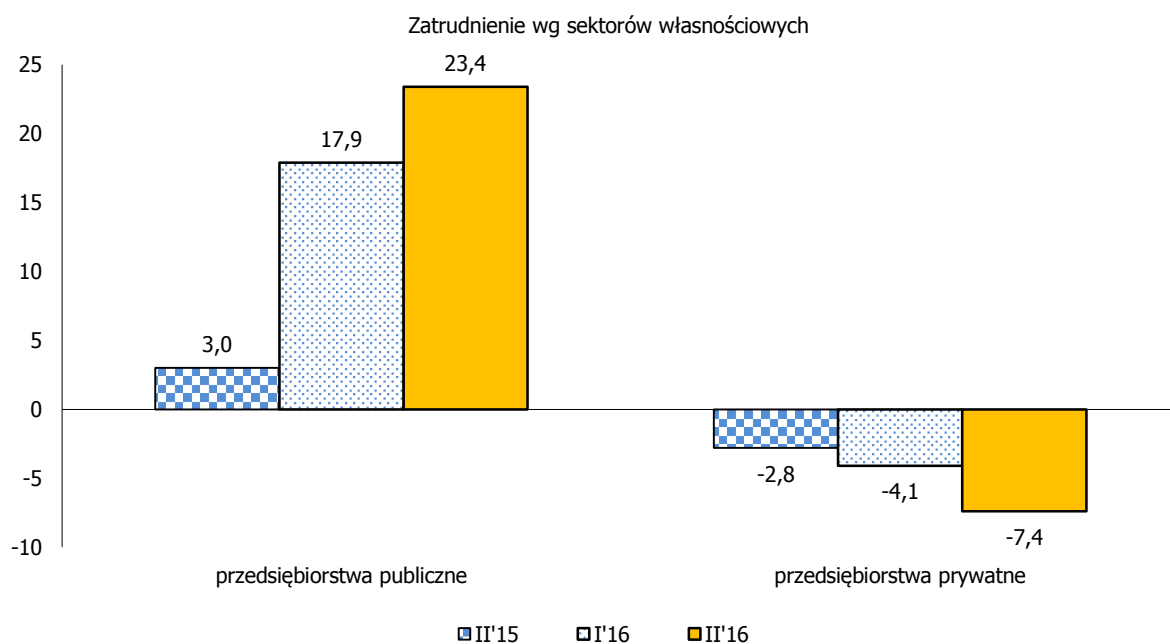

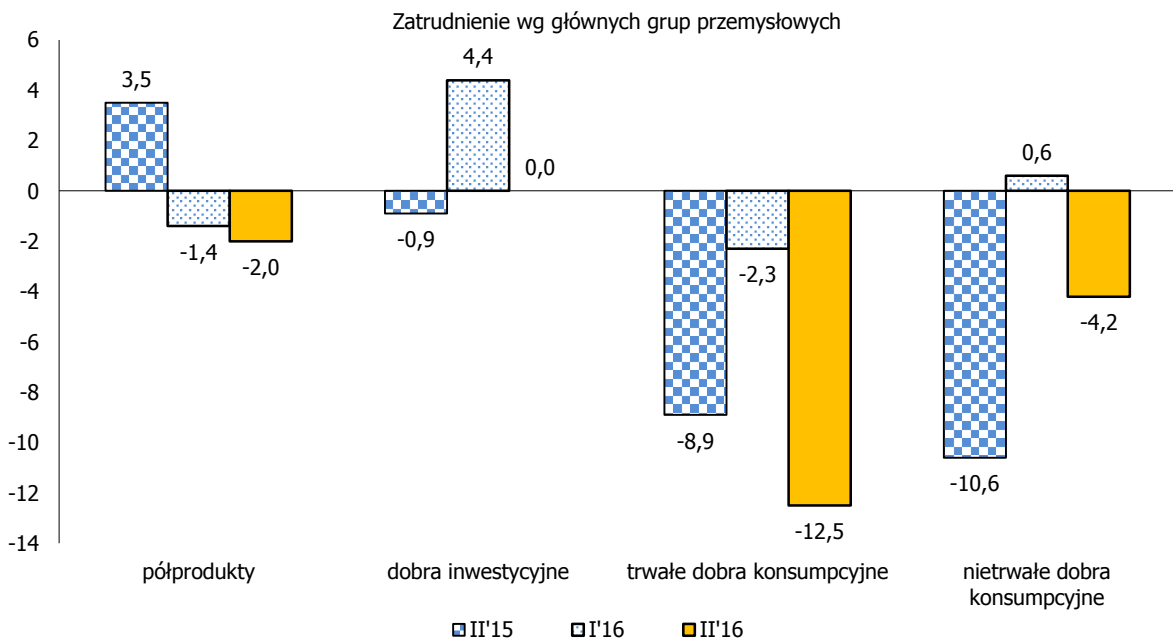
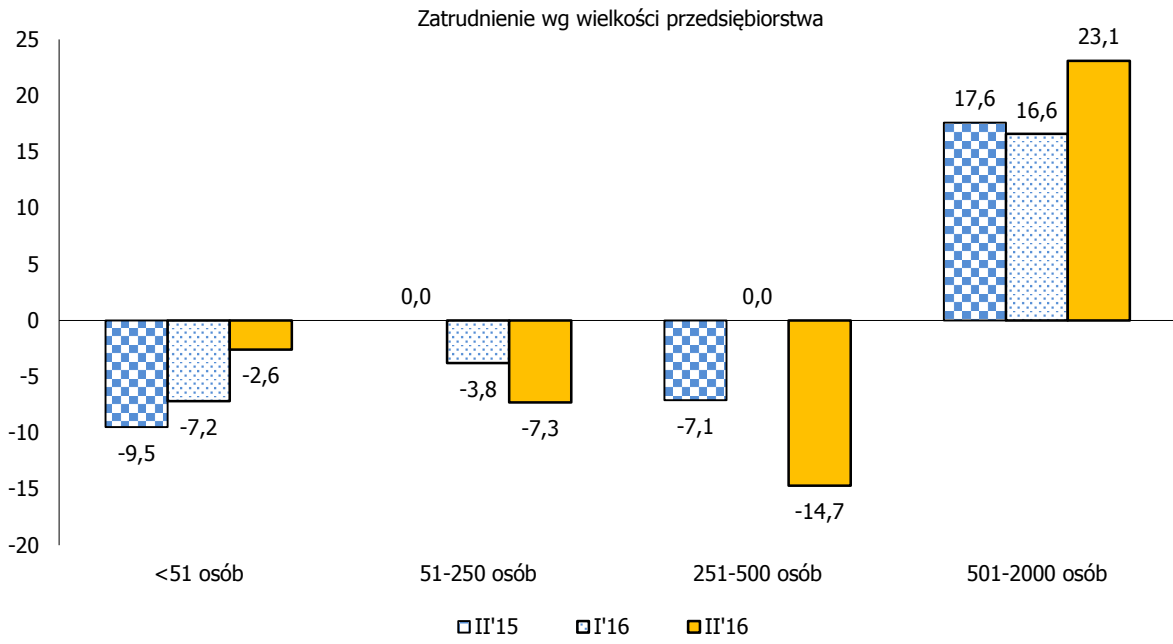

ZATRUDNIENIE

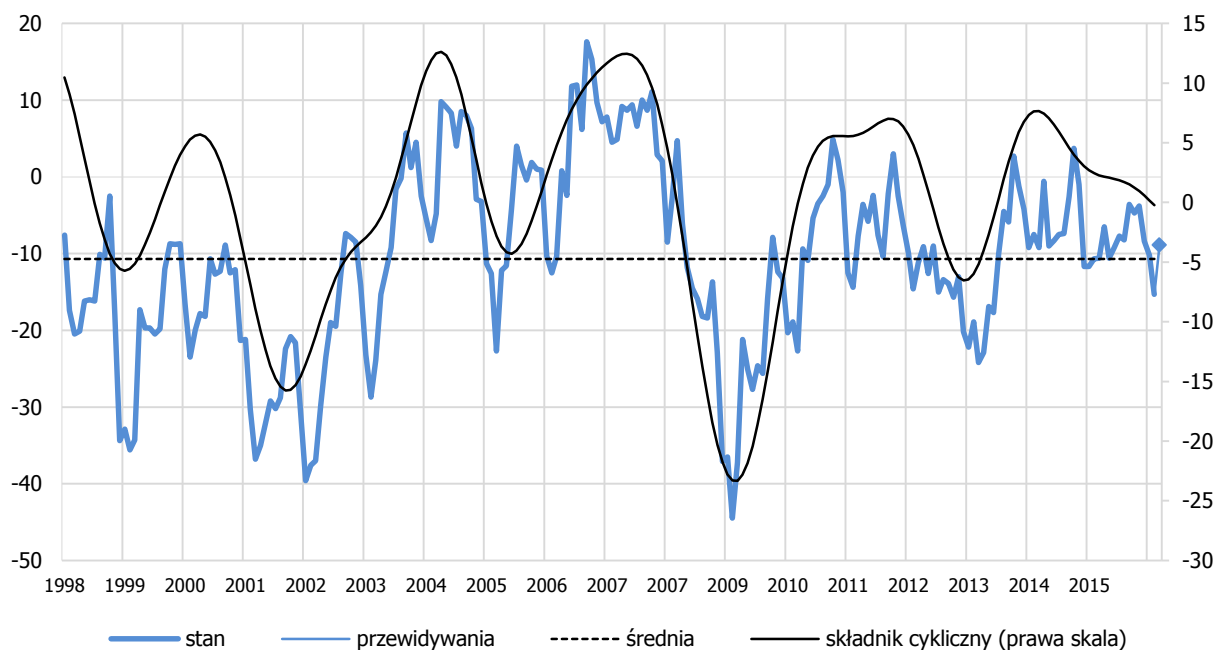

warianty odpowiedzi - odsetki	II'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16	przewidywania
1. wzrost	15,3	14,4	11,9	13,3	10,4	13,5
2. brak zmiany	67,3	72,3	77,0	72,0	74,8	74,2
3. spadek	17,4	13,4	11,1	14,7	14,8	12,3
saldo (1.-3.)	-2,1	1,0	0,8	-1,4	-4,4	1,2

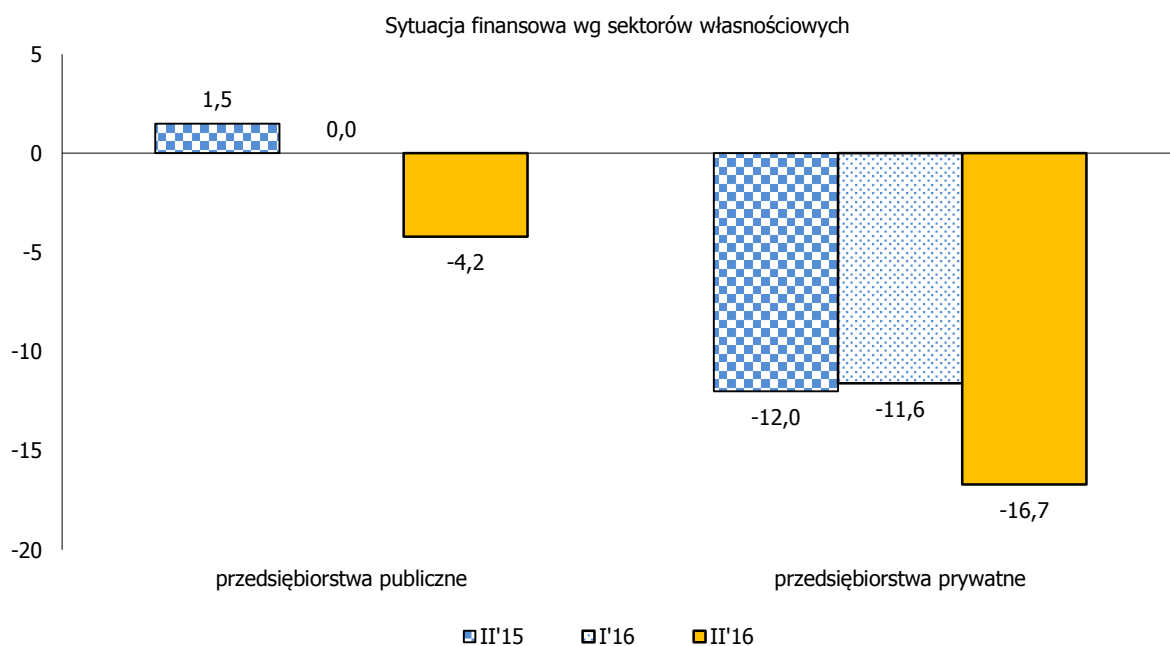

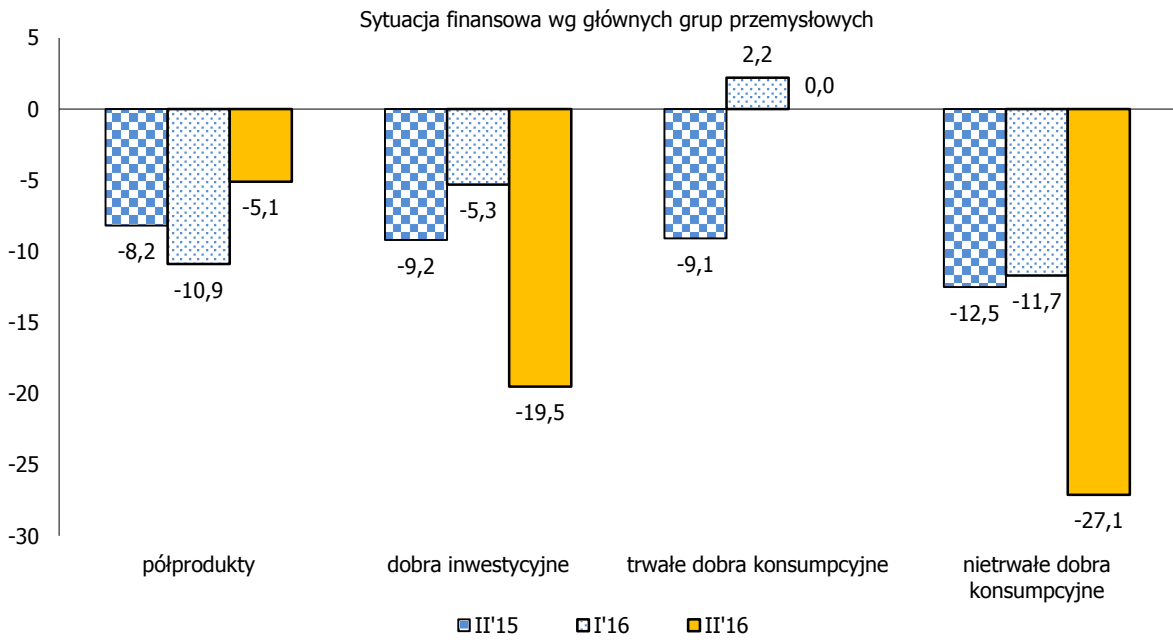
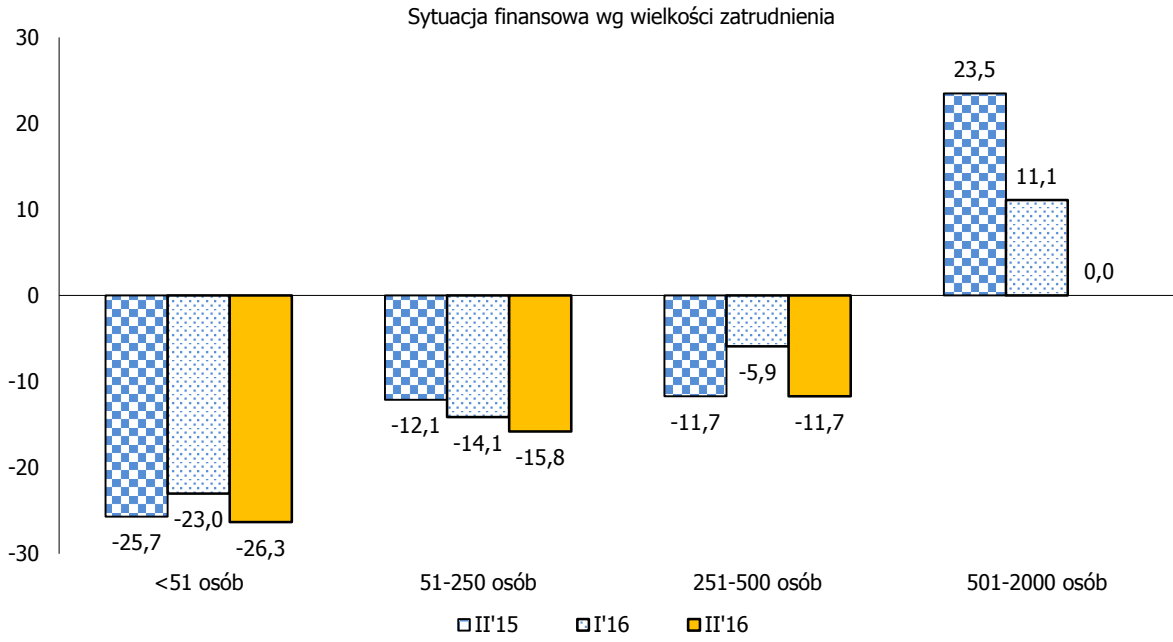

SYTUACJA FINANSOWA

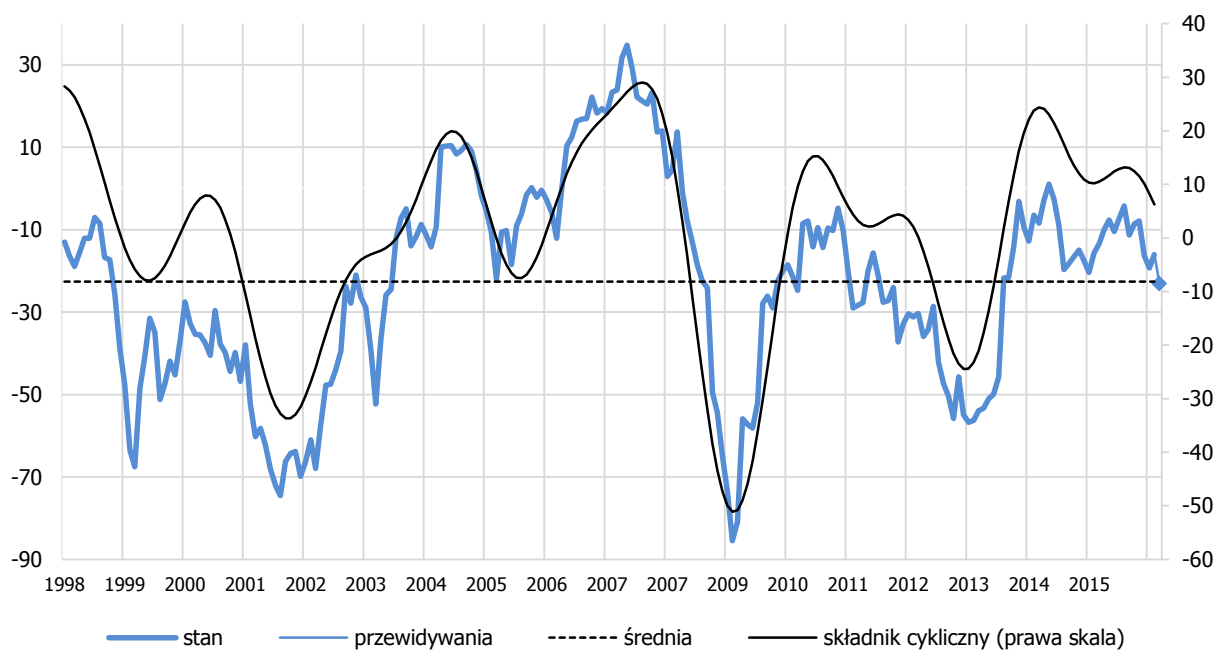

warianty odpowiedzi - odsetki	II'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16	przewidywania
1. poprawa	13,8	14,9	12,8	11,8	10,2	11,6
2. brak zmiany	61,7	66,4	66,0	66,3	64,3	67,9
3. pogorszenie	24,5	18,7	21,2	22,0	25,5	20,5
saldo (1.-3.)	-10,7	-3,8	-8,4	-10,2	-15,3	-8,9

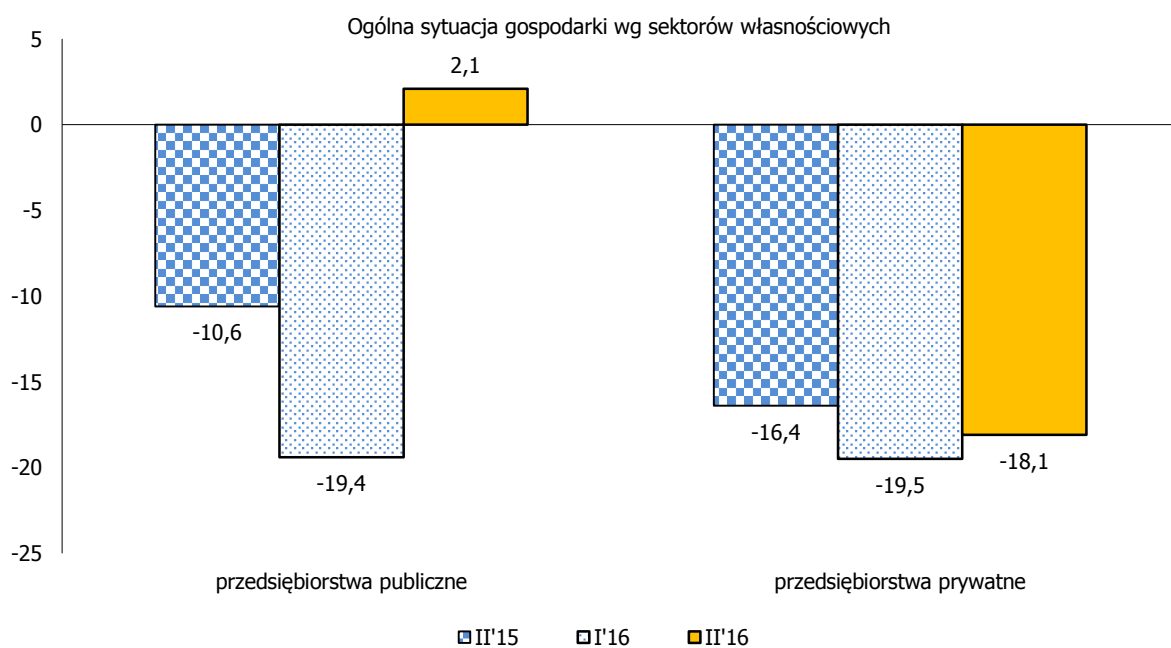

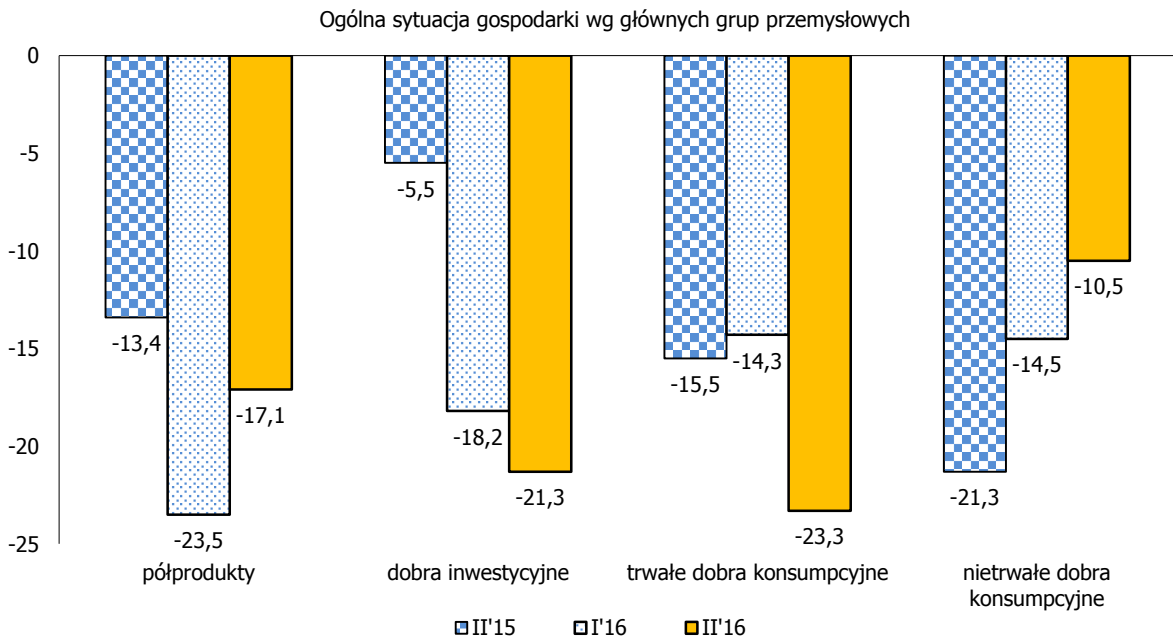
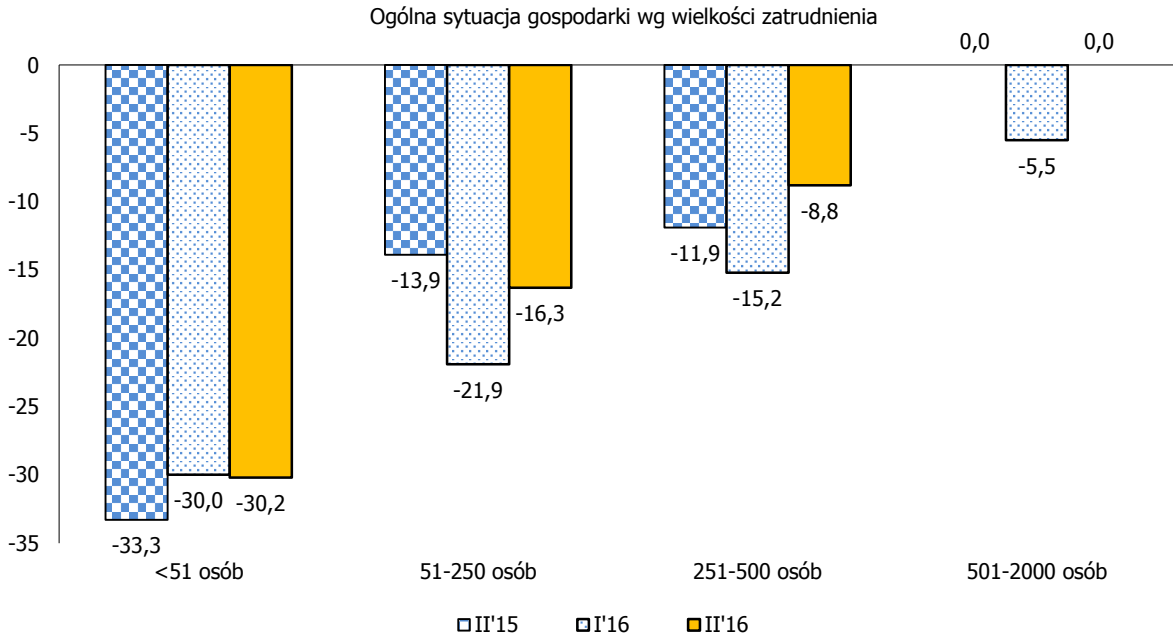

OGÓLNA SYTUACJA GOSPODARKI

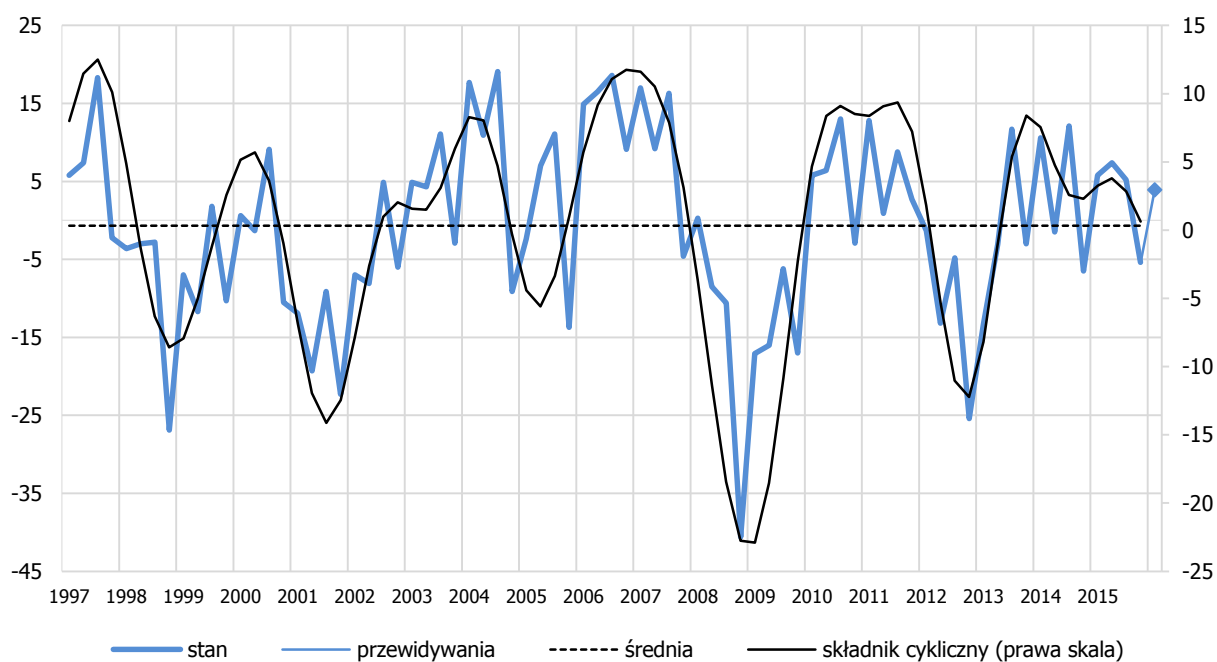

warianty odpowiedzi - odsetki	II'15	XI'15	XII'15	I'16	II'16	przewidywania
1. poprawa	8,2	10,5	8,2	4,4	6,9	7,9
2. brak zmiany	67,9	71,1	67,4	71,9	70,2	61,1
3. pogorszenie	23,8	18,4	24,5	23,7	22,9	31,0
saldo (1.-3.)	-15,6	-7,9	-16,3	-19,3	-16,0	-23,1

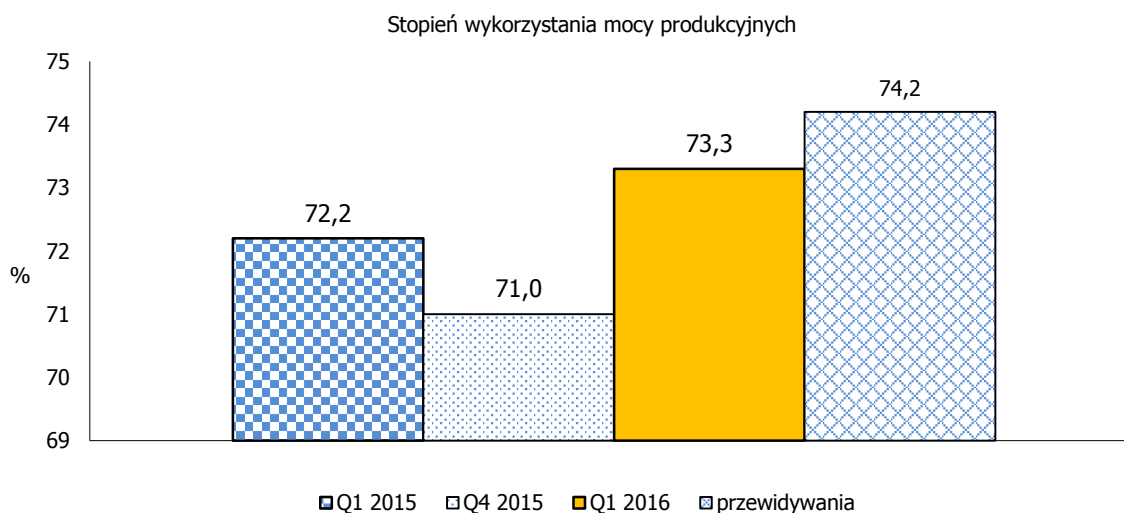

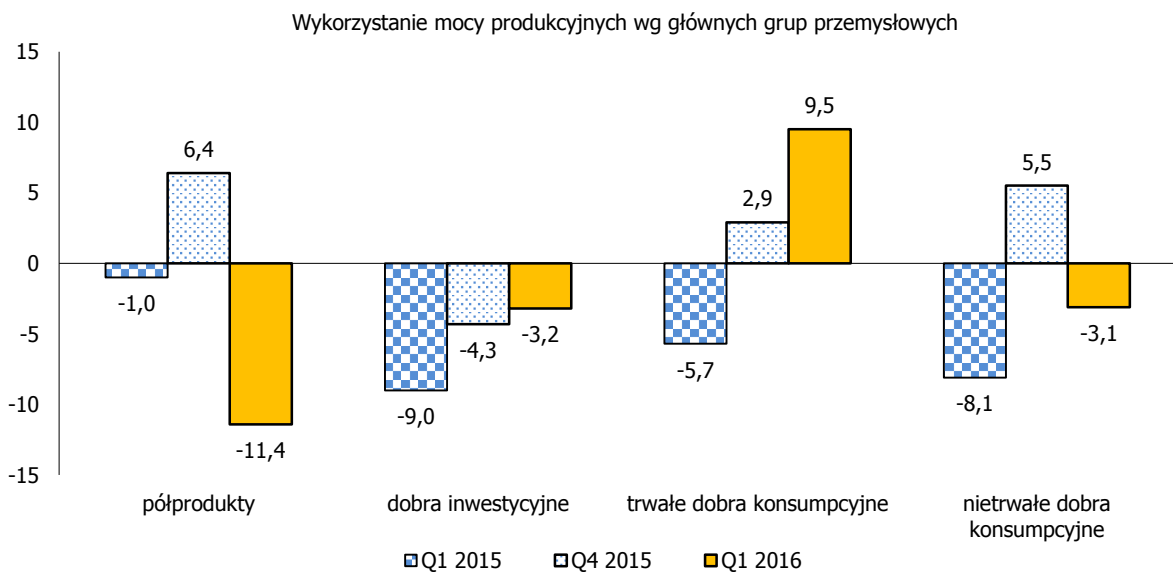
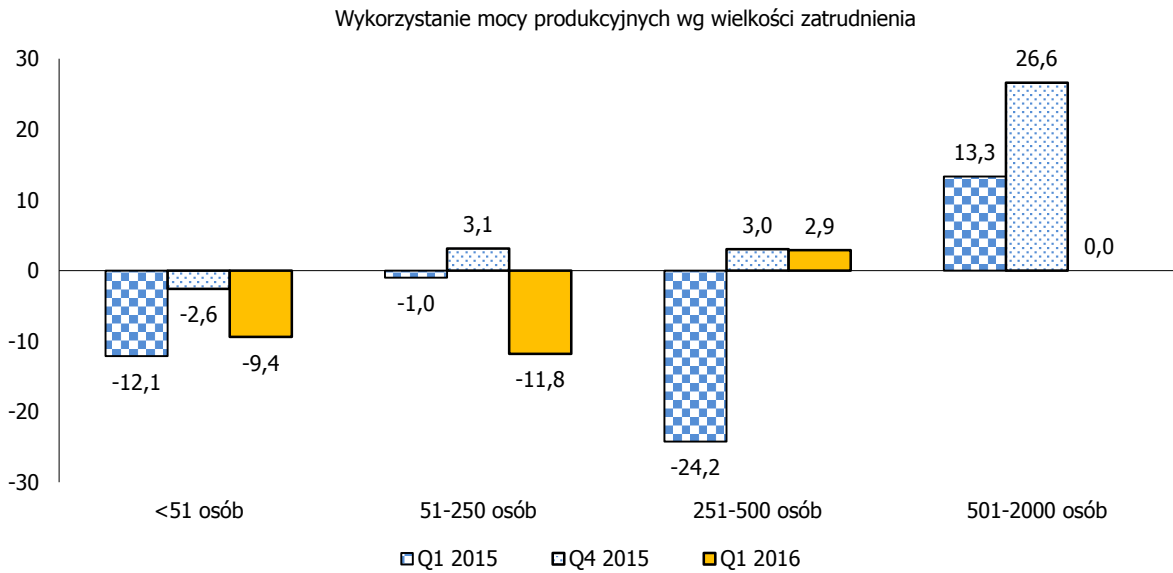
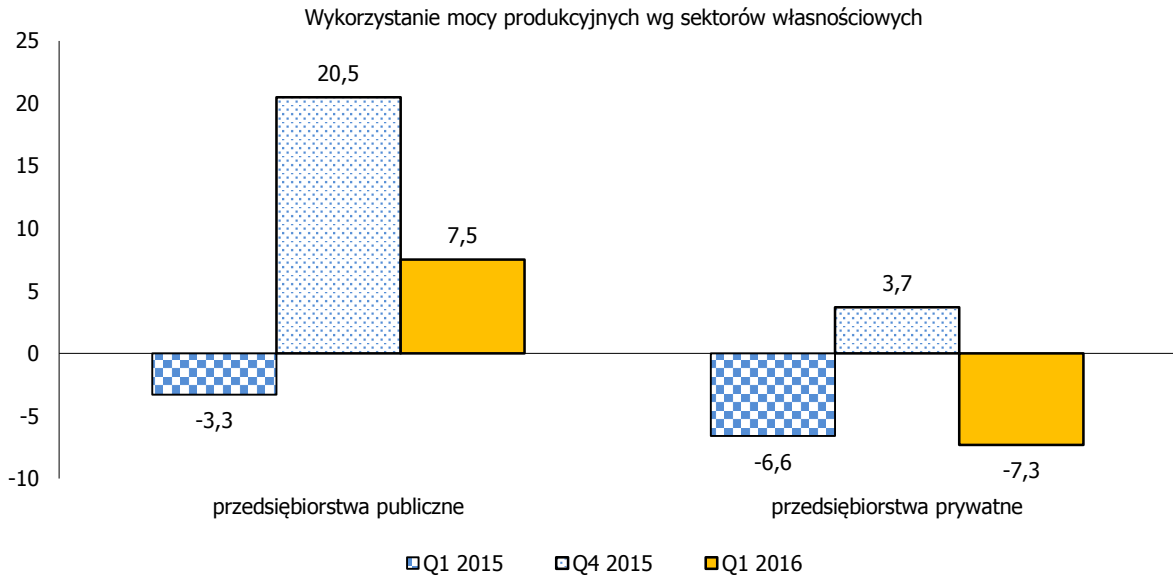

WYKORZYSTANIE MOCY PRODUKCYJNYCH

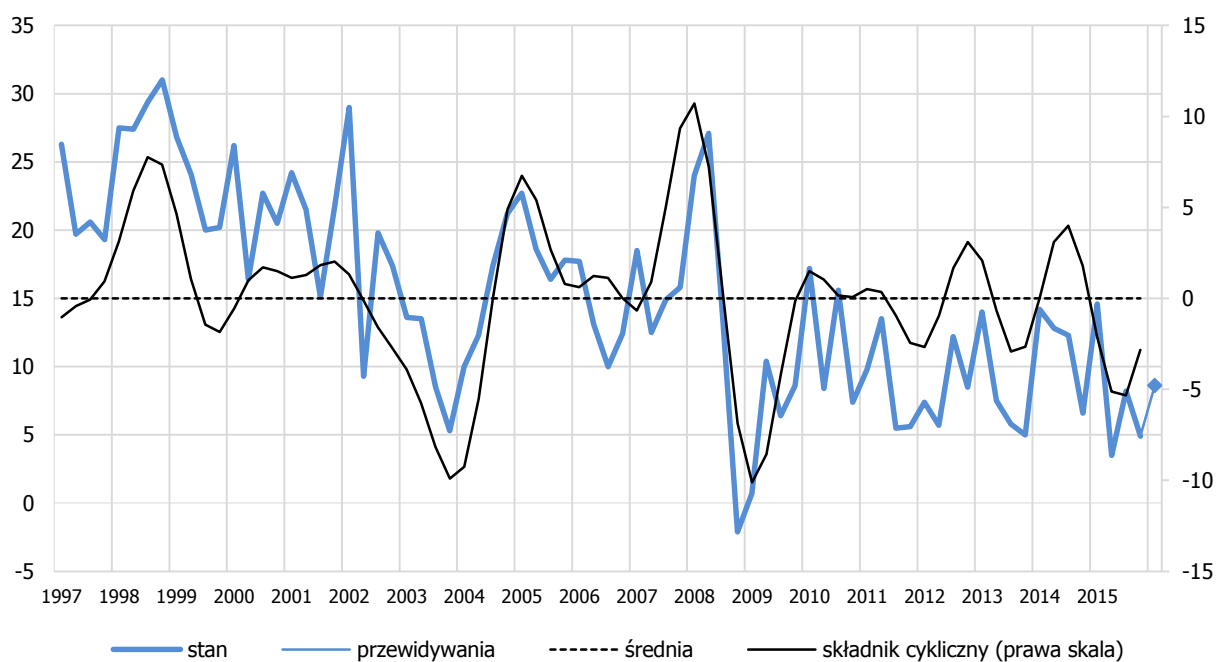

warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	przewidywania
1. wzrost	16,5	21,2	21,6	22,4	13,1	15,3
2. brak zmiany	60,5	63,4	64,1	60,4	68,3	73,2
3. spadek	23,0	15,4	14,2	17,2	18,5	11,4
saldo (1.-3.)	-6,5	5,8	7,4	5,2	-5,4	3,9

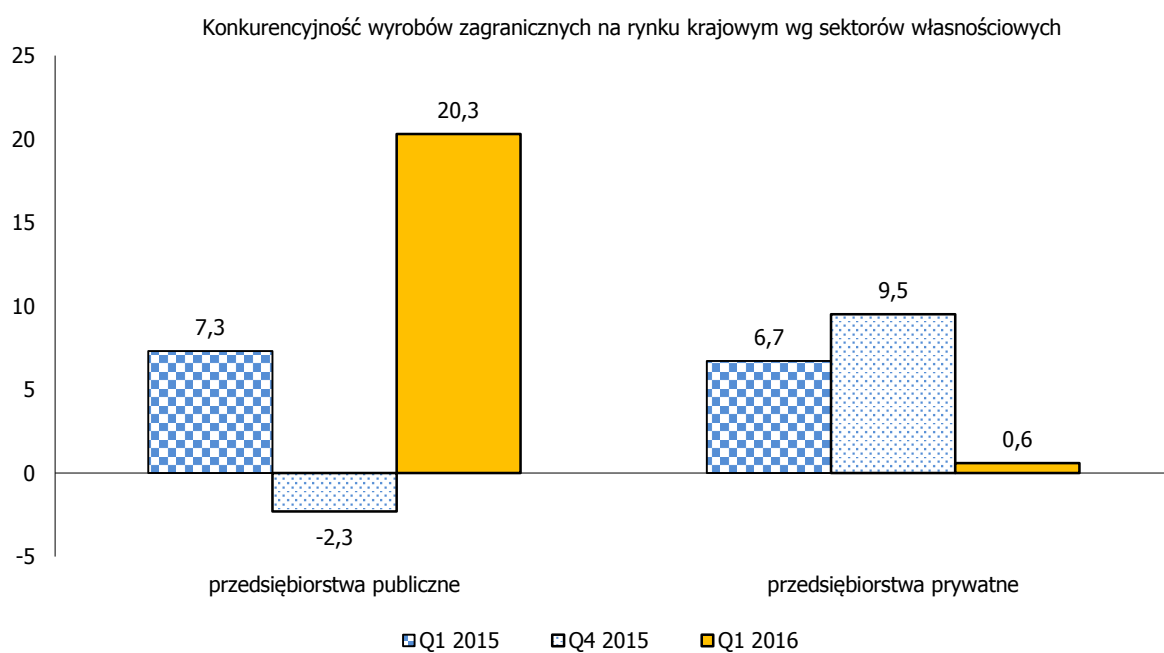

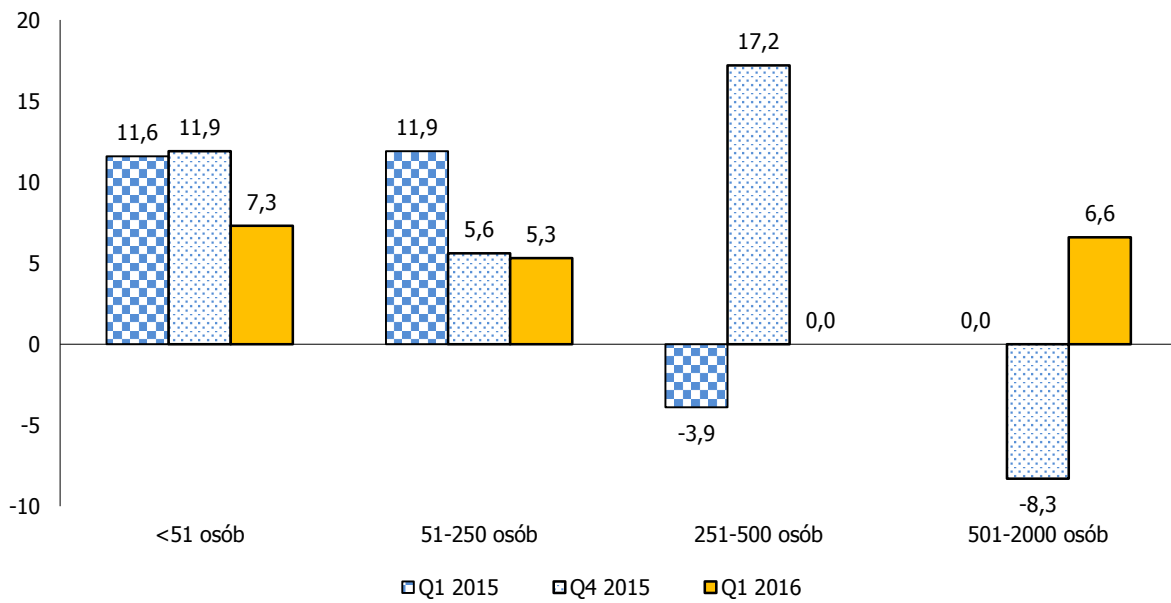
KONKURENCYJNOŚĆ WYROBÓW ZAGRANICZNYCH NA RYNKU KRAJOWYM

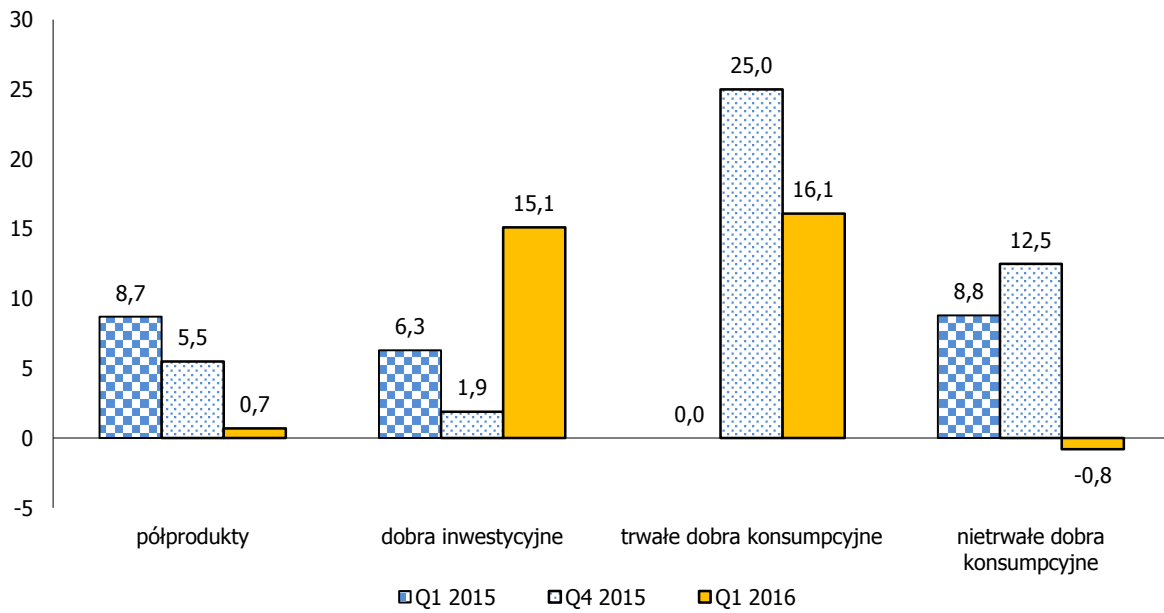
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	przewidywania
1. wzrost	14,8	20,5	11,2	13,9	12,3	11,6
2. brak zmiany	77,0	73,5	81,1	80,3	80,3	85,4
3. spadek	8,2	5,9	7,7	5,7	7,4	3,0
4. trudno ocenić	25,5	27,5	30,1	27,1	26,4	30,1
saldo (1.-3.)	6,6	14,6	3,5	8,2	4,9	8,6

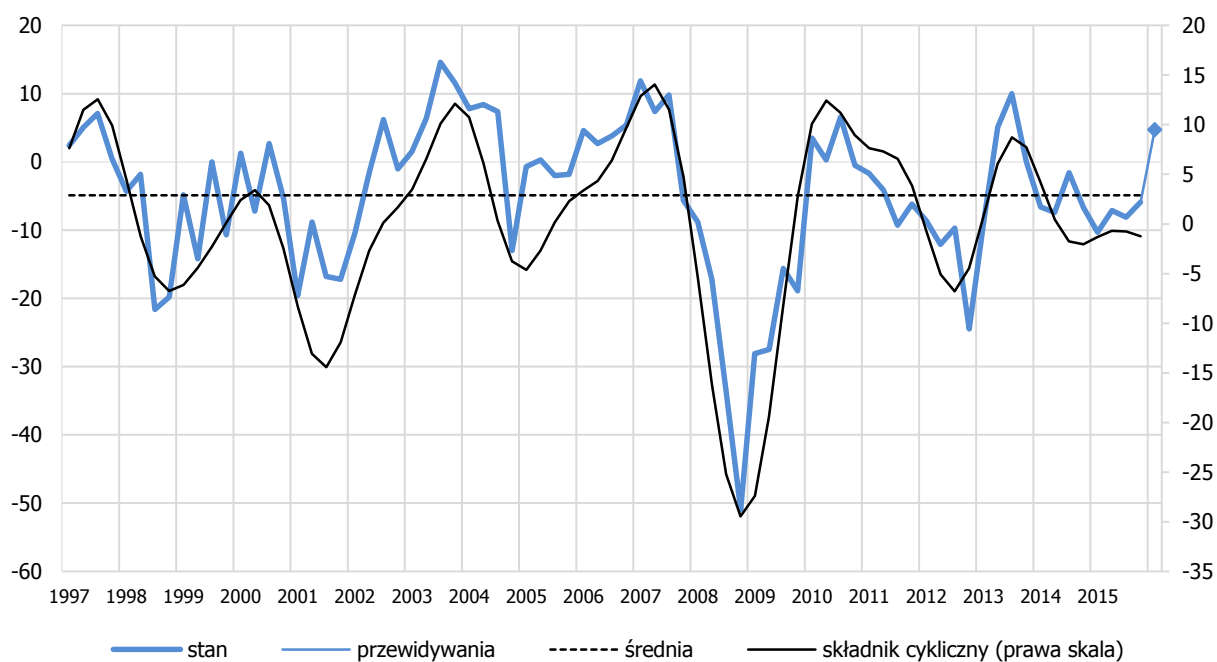
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg wielkości zatrudnienia

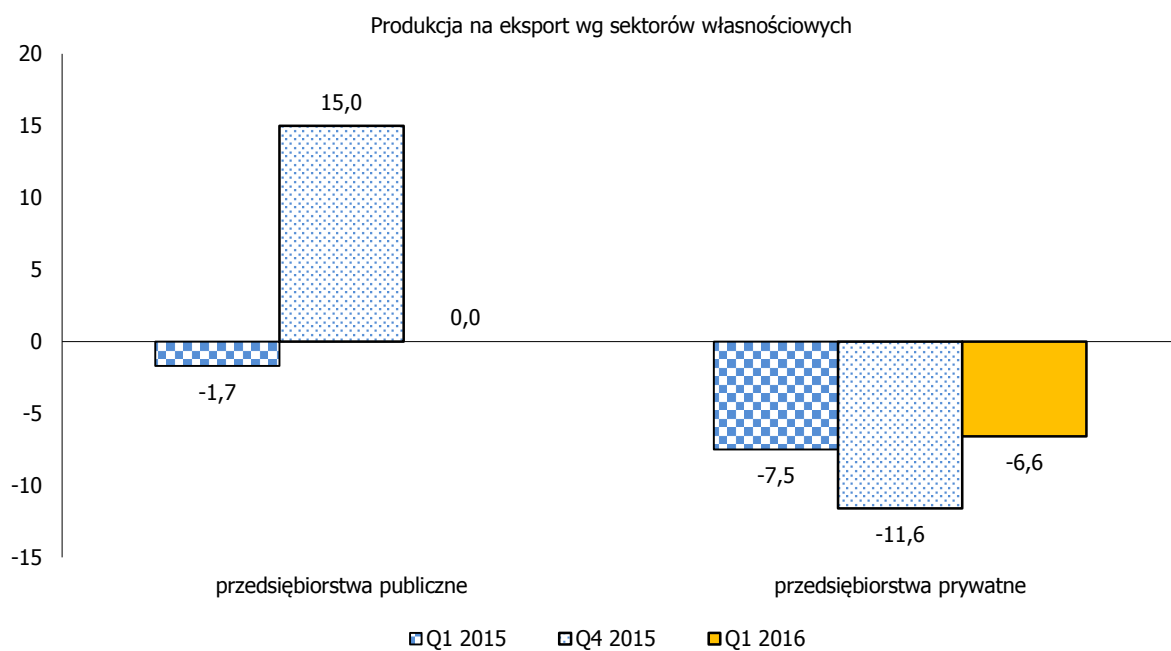
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg głównych grup przemysłowych

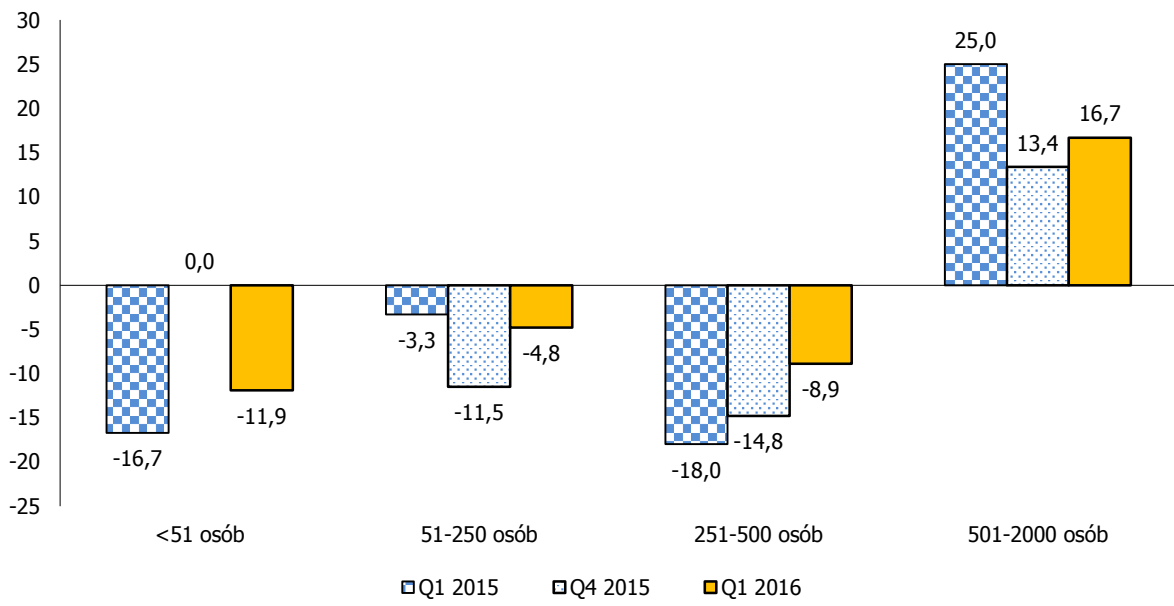
PRODUKCJA NA EKSPORT

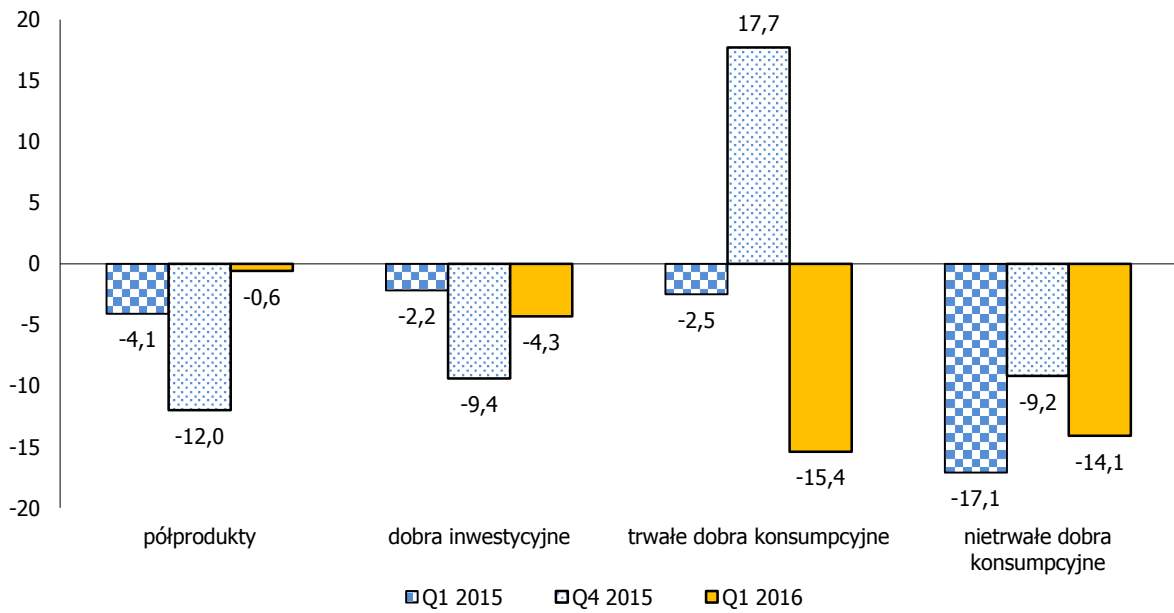
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	przewidywania
1. wzrost	17,0	15,2	16,7	14,4	18,9	23,1
2. brak zmiany	59,2	59,3	59,5	63,1	56,4	58,6
3. spadek	23,7	25,5	23,8	22,5	24,8	18,4
saldo (1.-3.)	-6,7	-10,3	-7,1	-8,1	-5,9	4,7

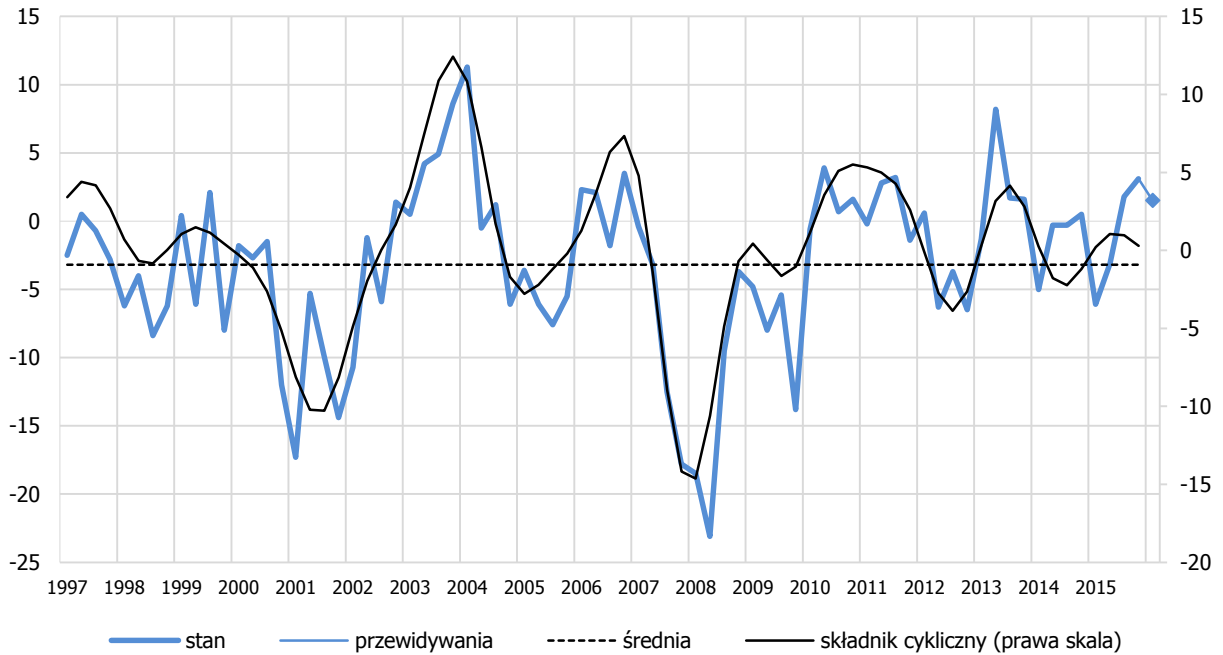
Produkcja na eksport wg wielkości zatrudnienia

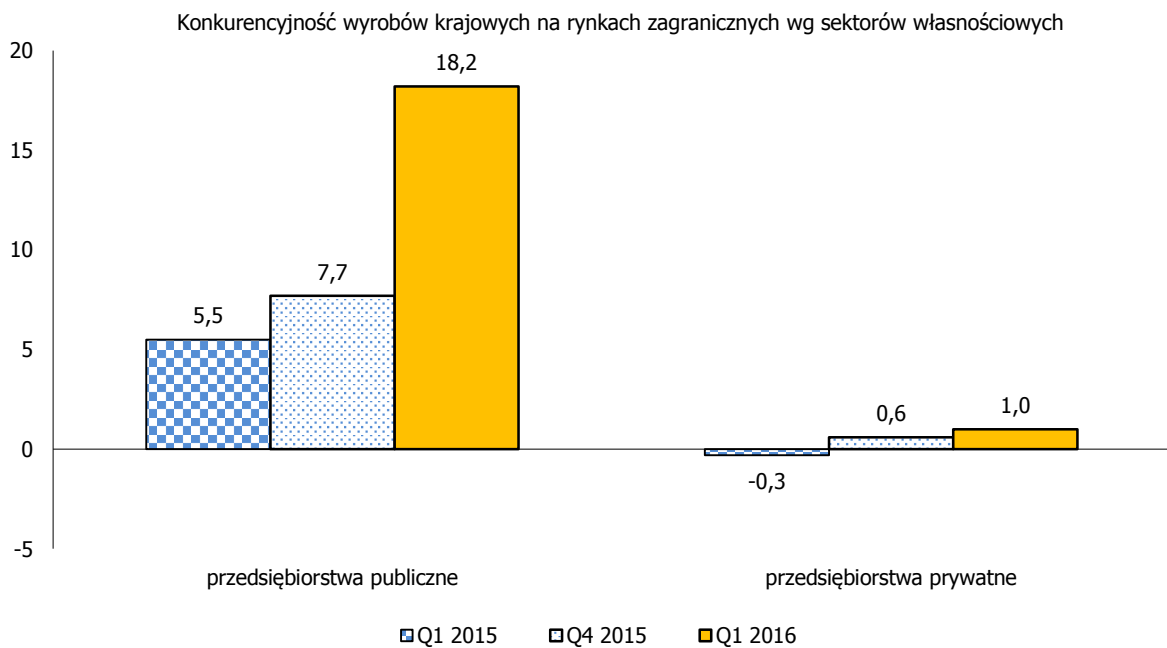
Produkcja na eksport wg głównych grup przemysłowych

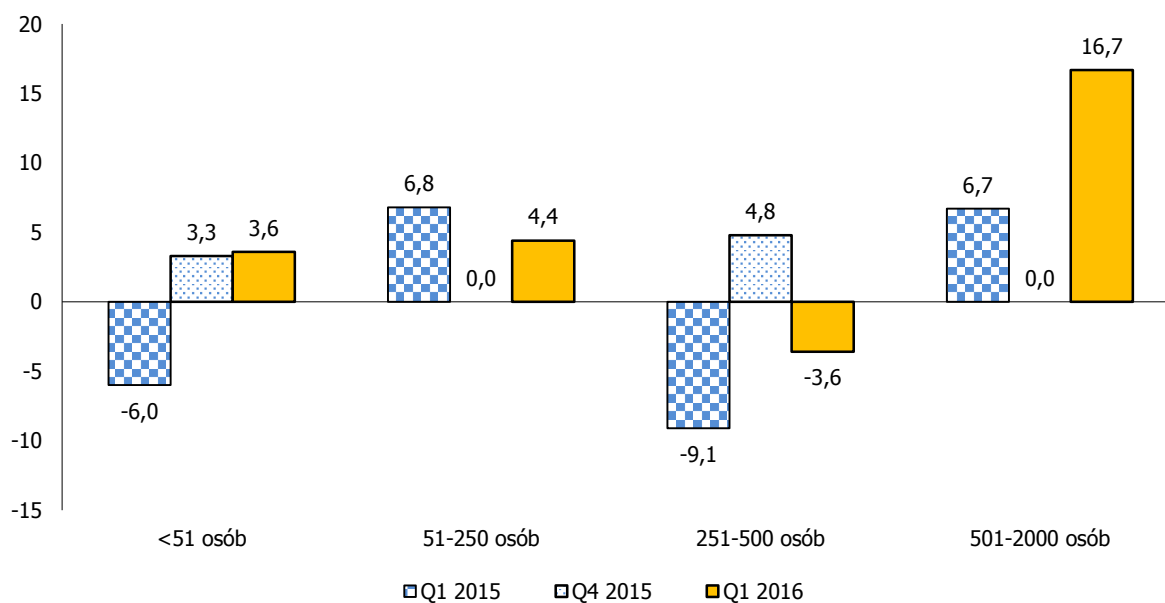
KONKURENCYJNOŚĆ WYROBÓW KRAJOWYCH NA RYNKACH ZAGRANICZNYCH

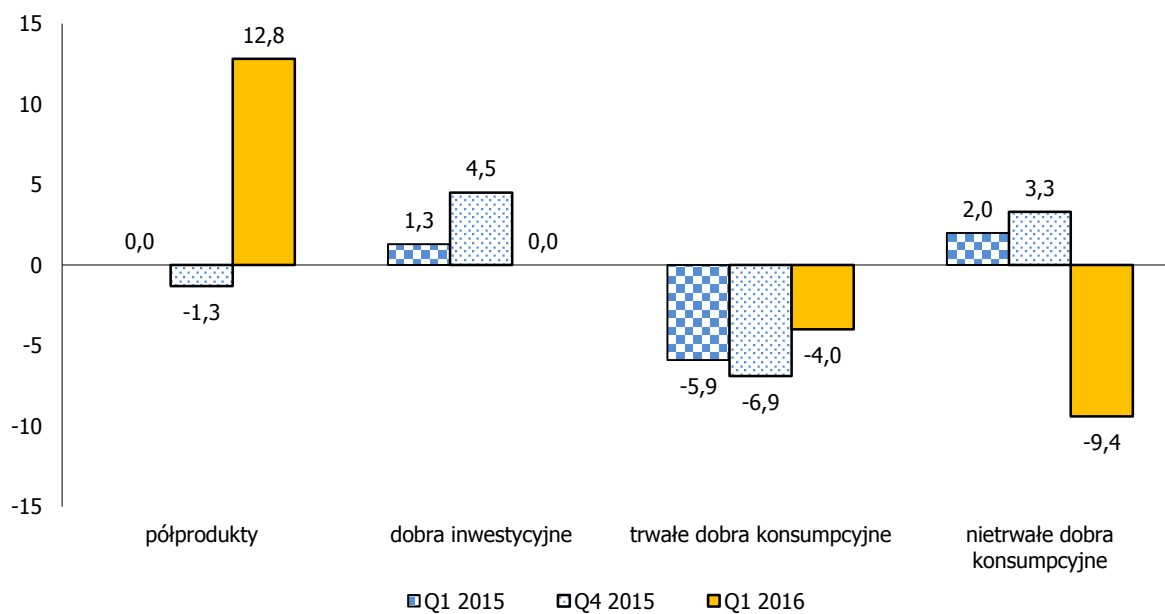
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	przewidywania
1. wzrost	10,1	6,3	8,0	11,0	12,1	11,9
2. brak zmiany	80,3	81,3	80,9	79,8	78,9	77,7
3. spadek	9,6	12,4	11,1	9,2	9,0	10,4
4. trudno ocenić	24,1	24,8	23,7	22,9	22,1	24,7
saldo (1.-3.)	0,5	-6,1	-3,1	1,8	3,1	1,5

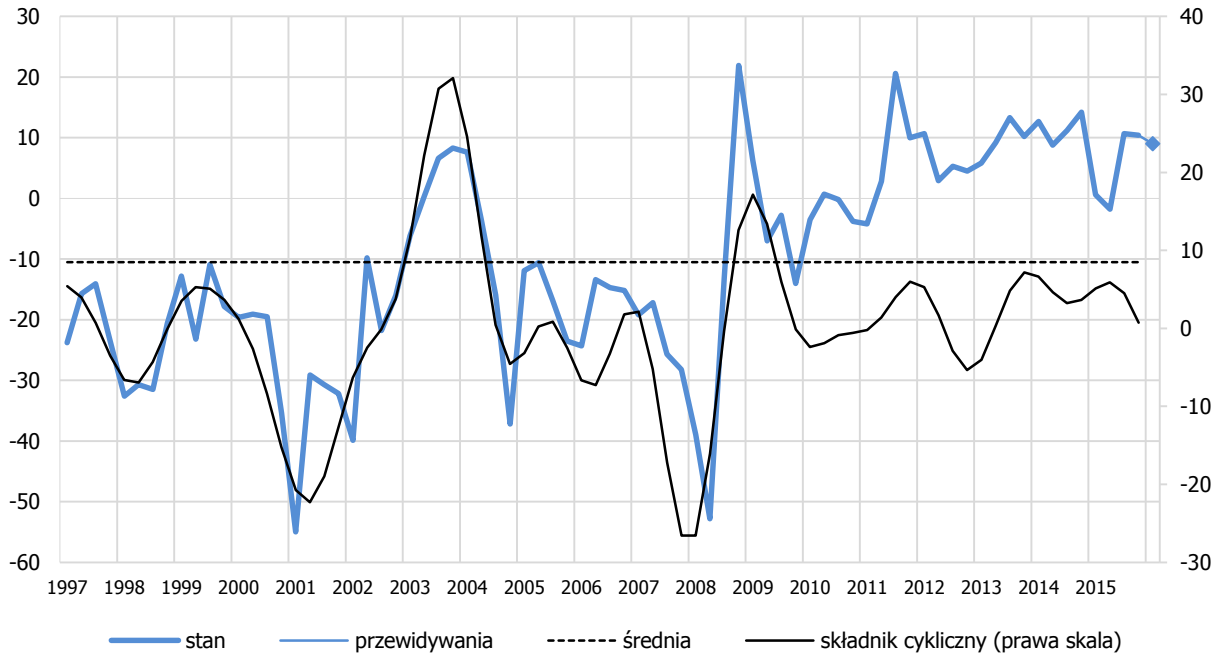
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

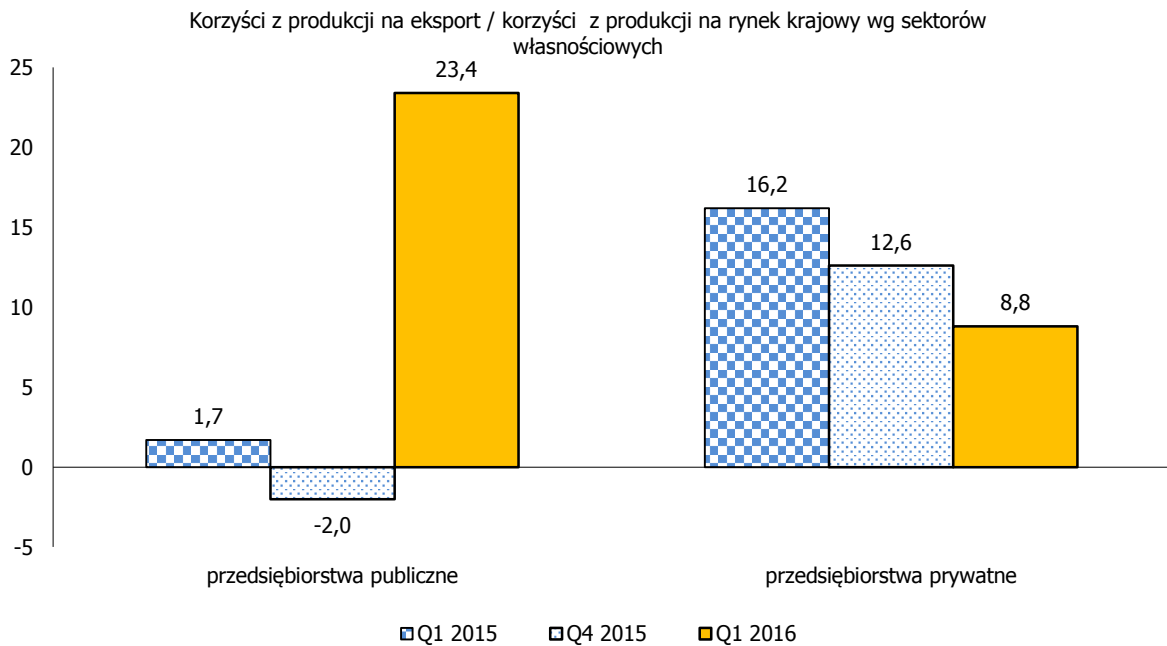
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

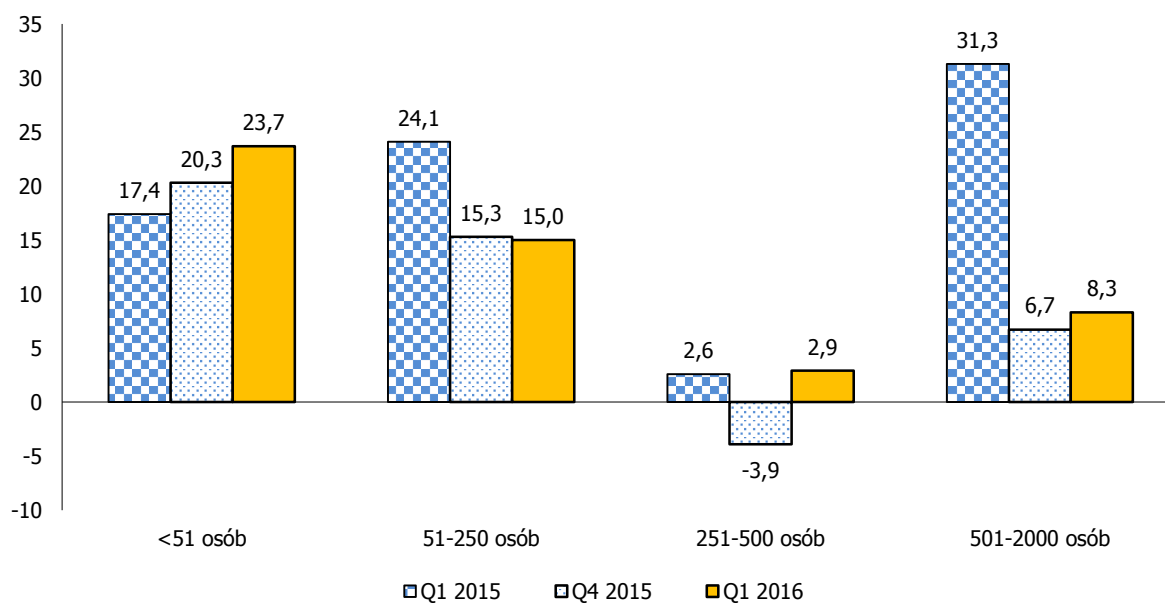
KORZYŚCI Z PRODUKCJI NA EKSPORT W STOSUNKU DO KORZYŚCI Z PRODUKCJI NA RYNEK KRAJOWY

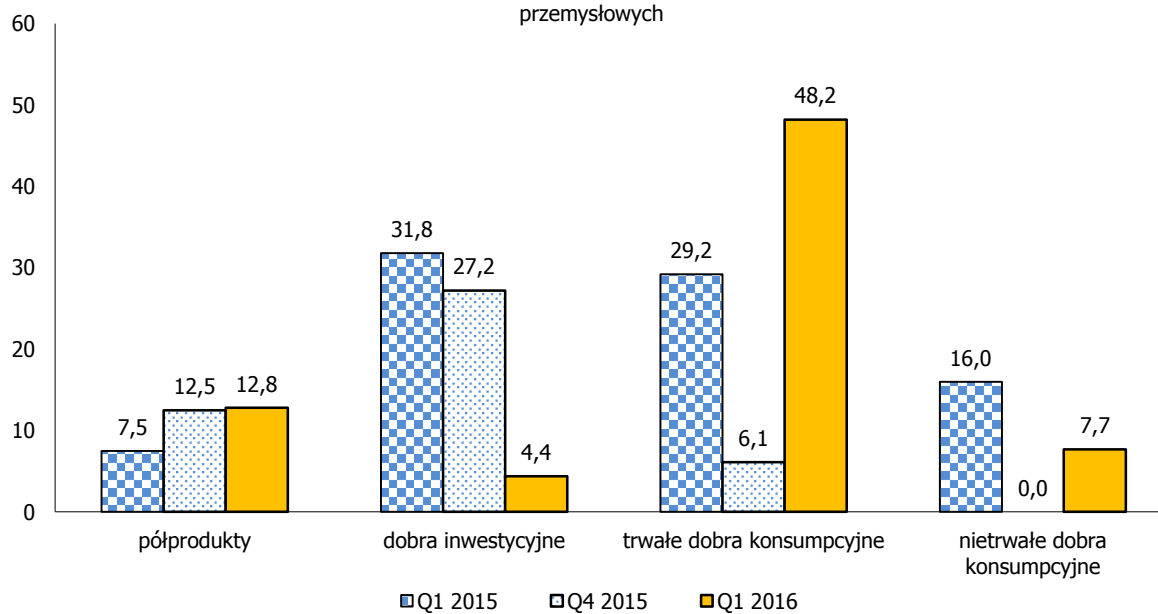
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	przewidywania
1. wzrost	30,1	24,1	21,8	24,3	31,5	28,0
2. brak zmiany	53,9	52,4	54,6	62,0	47,4	53,0
3. spadek	15,9	23,5	23,6	13,6	21,1	19,0
saldo (1.-3.)	14,2	0,6	-1,8	10,7	10,4	9,0

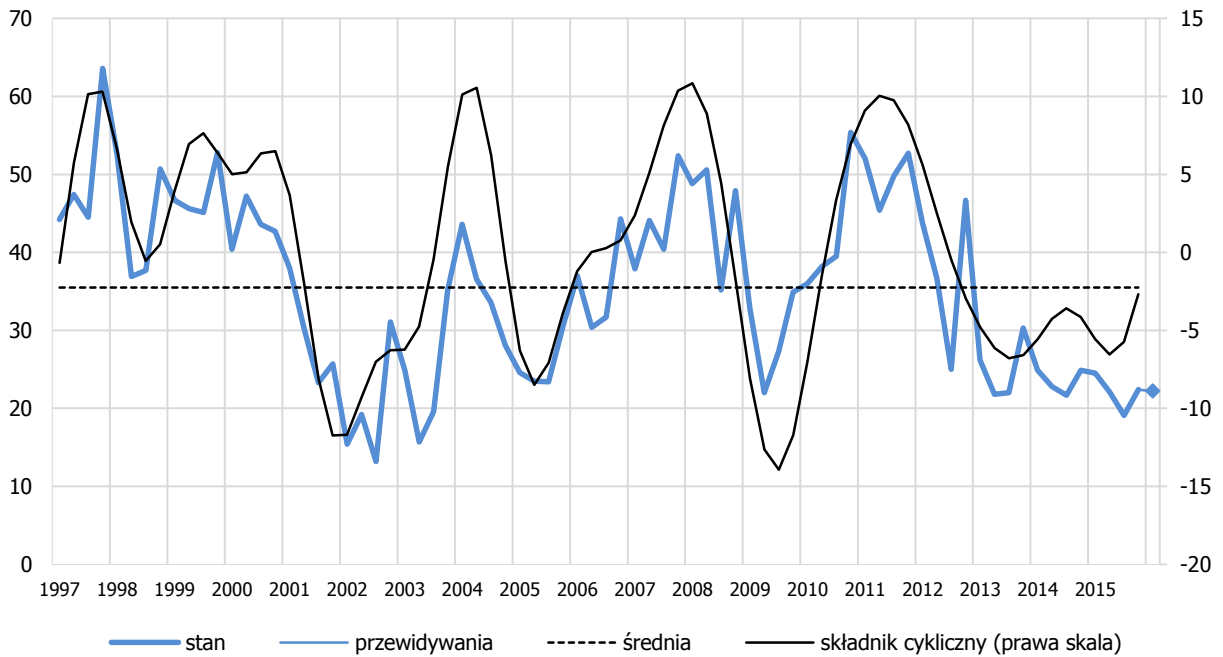
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

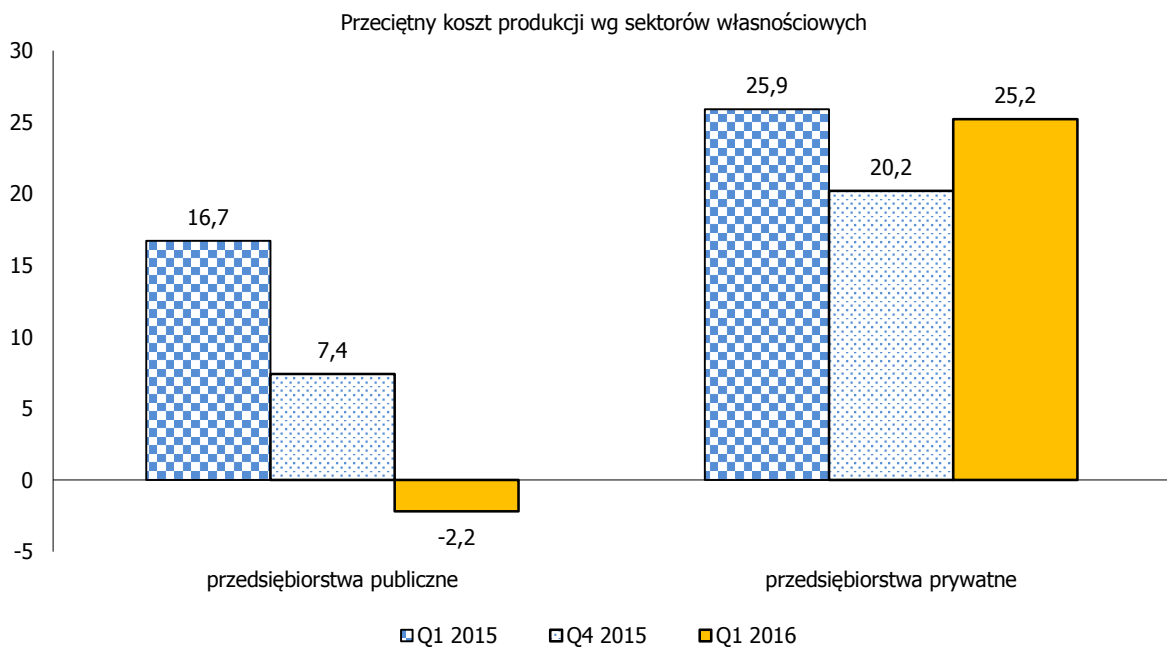
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

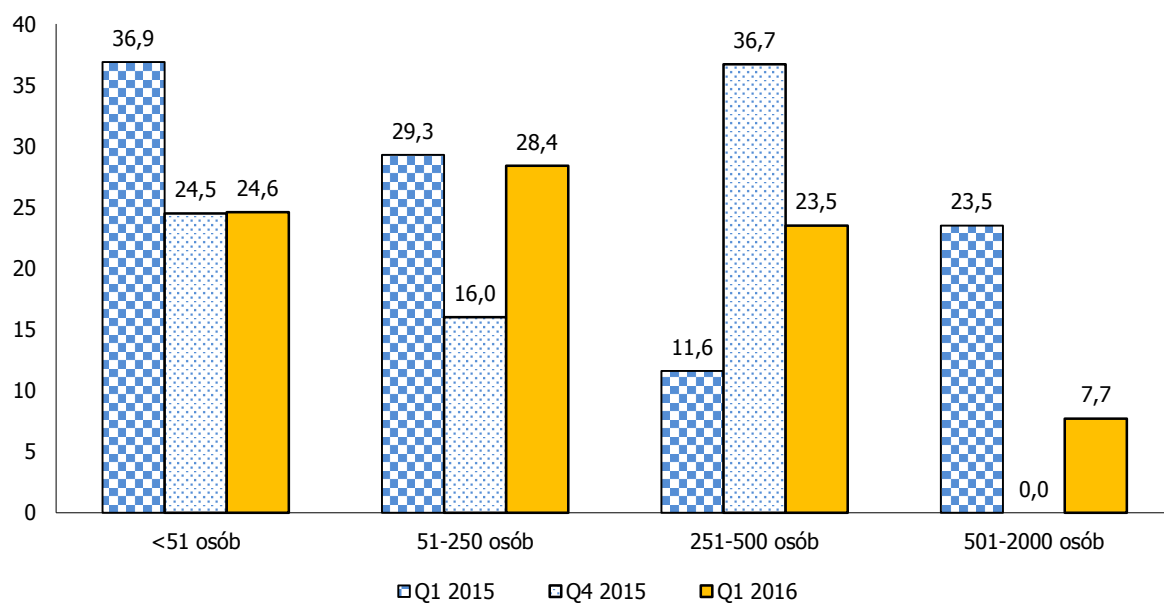
PRZECIĘTNY KOSZT PRODUKCJI

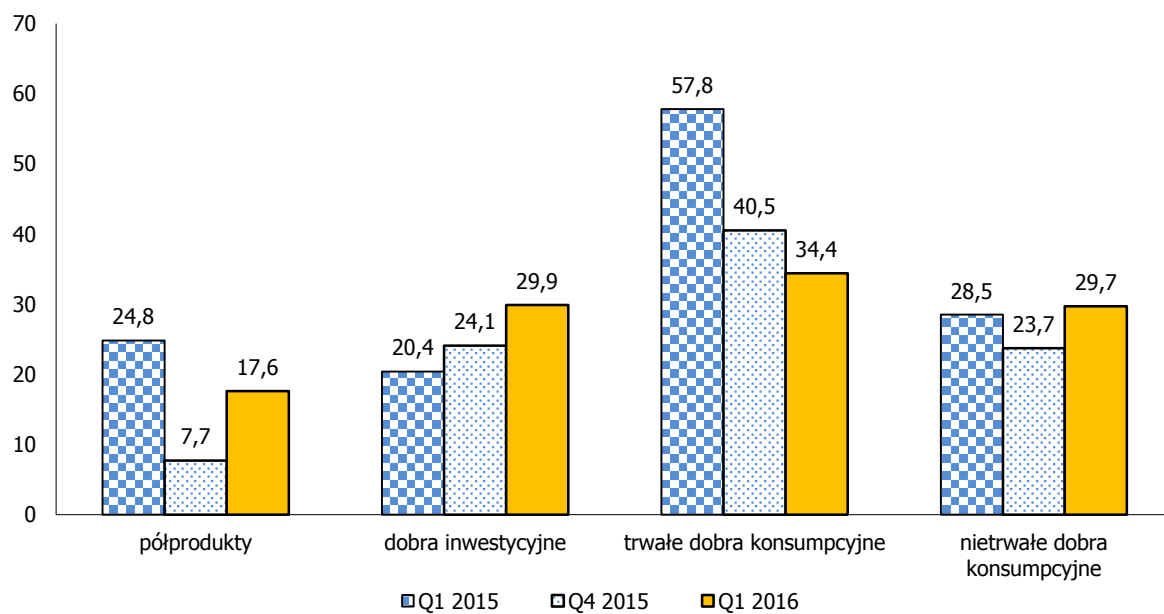
warianty odpowiedzi - odsetki	Q1 2015	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	przewidywania
1. wzrost	33,8	32,8	31,3	26,8	31,8	29,2
2. brak zmiany	57,2	58,9	59,5	65,4	58,8	63,8
3. spadek	8,9	8,3	9,2	7,7	9,4	7,0
saldo (1.-3.)	24,9	24,5	22,1	19,1	22,4	22,2

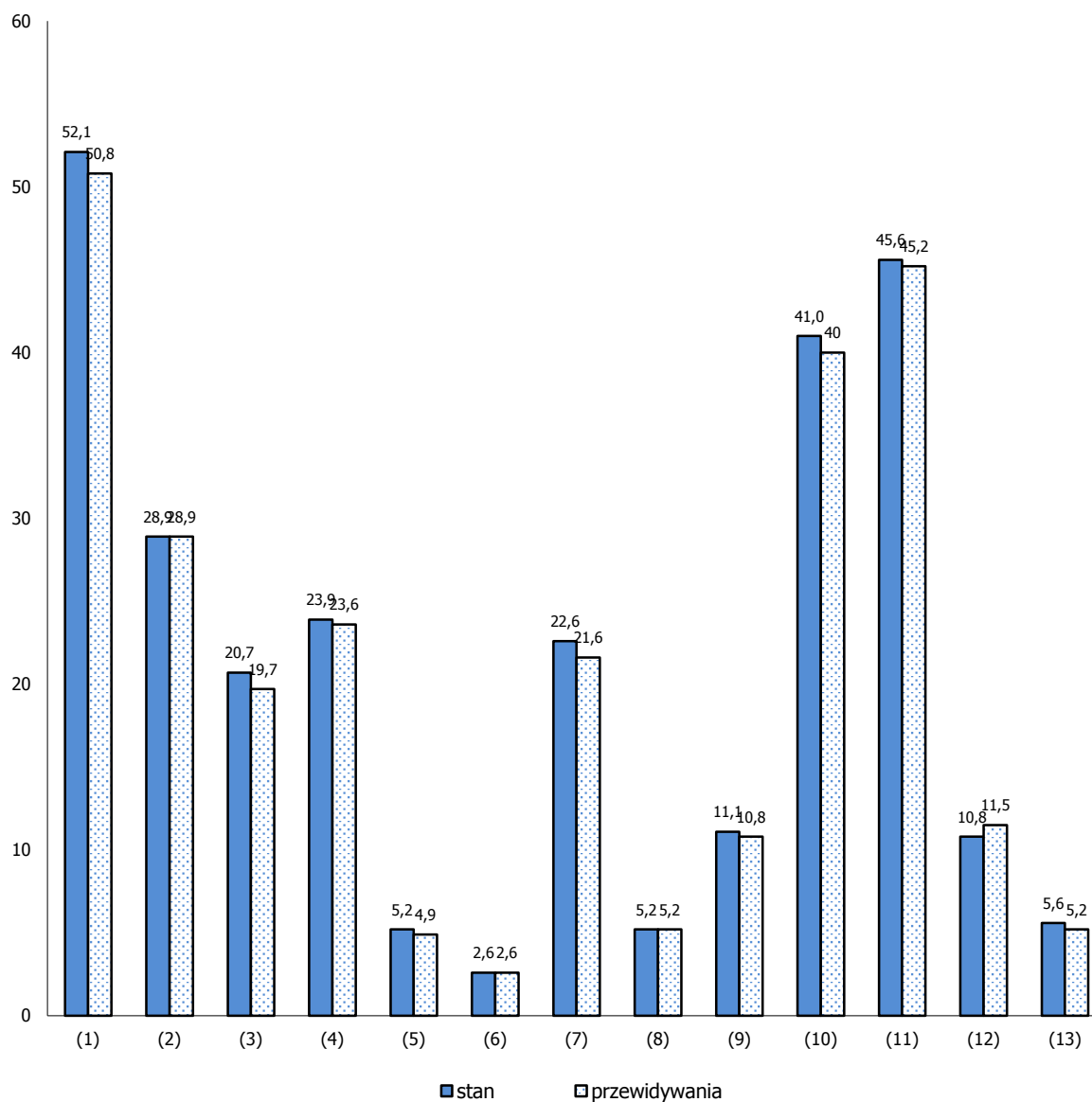
Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

BARIERY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują